Verzamelverordening Inkomensondersteuning, re-integratie en participatie gemeente Apeldoorn

De raad van de gemeente Apeldoorn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van … , nummer ….;

gelet op de artikelen 108, 147, 149 en 156 van de Gemeentewet, artikelen 8, 8a, 8b en 10b, zevende lid, van de Participatiewet, artikelen 35 en 36 van de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, artikelen 35 en 36 van de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, artikel 4a van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, artikel 4:13, titel 4.2, artikelen 4:87 en 4:89 van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening van de gemeente Apeldoorn, artikelen 22 en 23 van de Wet inburgering 2021 en de door de raad vastgestelde kadernota's op het gebied van bestaanszekerheid;

gezien het advies van de Adviesraad Sociaal Domein van …..2026;

besluit vast te stellen de volgende verordening: Verzamelverordening Inkomensondersteuning, re-integratie en participatie gemeente Apeldoorn

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:

-	algemeen geaccepteerde arbeid:	alle (tijdelijke) arbeid die maatschappelijk aanvaard is en die niet indruist tegen de integriteit van de persoon;
-	arbeidsbeperking:	functionele beperking van medische, psychische of sociale aard waardoor de persoon ondersteuning nodig heeft bij de arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie;
-	Awb:	Algemene wet bestuursrecht;
-	benadelingsbedrag:	netto-uitkering waarop eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan als gevolg van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;
-	benadelingsperiode:	periode waarin eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan als gevolg van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;
-	bijstand:	algemene en bijzondere bijstand als bedoeld in artikel 5, aanhef en onder a, van de PW;
-	bijstandsnorm:	van toepassing zijnde bijstandsnorm als bedoeld in artikel 5, aanhef en onder c, van de PW;

CONCEPT

-	chartale betaling:	betaling met contant geld, waarbij voor de toepassing van deze verordening een pinbetaling of een soortgelijke betaling ook als chartale betaling wordt aangemerkt;
-	college:	college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn;
-	doelgroep beschut werk:	personen als bedoeld in artikel 10b, eerste lid, van de PW;
-	doelgroep Breed offensief:	personen met een arbeidsbeperking, waarvoor de overheid met een breed pakket aan maatregelen en voorzieningen de arbeidsmarktkansen wil vergroten;
-	doelgroep loonkostensubsidie:	personen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder e, van de PW;
-	doelgroep re-integratie:	personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, of artikel 7a, eerste lid, van de PW;
-	interne werkbegeleiding:	door een collega geboden dagelijkse werkbegeleiding op de werkvloer omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren, en waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek;
-	inkomen:	inkomen als bedoeld in artikel 31, 32 en 33 van de PW, inclusief vakantietoeslag;
-	inwoner:	inwoner van de gemeente Apeldoorn, die als zodanig staat ingeschreven in de Basisregistratie personen en ook feitelijk op dit adres woonachtig is;
-	IOAW:	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
-	IOAZ:	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
-	jobcoaching:	door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers, gericht op het vinden en behouden van werk;
-	maatregel:	besluit waarmee een uitkering geheel of gedeeltelijk wordt geweigerd wegens het niet naleven van een wettelijke verplichting of het tonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;
-	mantelzorg:	onbetaalde zorg die wordt verleend aan een hulpbehoevende die niet wordt verleend vanuit een hulpverlenend beroep, maar rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt;

CONCEPT

-	niet-uitkeringsgerechtigde:	persoon als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, van de PW die geen uitkering voor levensonderhoud ontvangt op grond van de PW, IOAW of IOAZ maar wel tot de doelgroep re-integratie behoort;
-	onverwijld:	binnen zeven dagen nadat het feit of de omstandigheid zich heeft voorgedaan, kenbaar werd of redelijkerwijs kenbaar had kunnen zijn voor de belanghebbende;
-	overige voorzieningen:	voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de PW;
-	persoonlijke ondersteuning bij werk:	ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de PW en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de PW;
-	praktijkroute:	proces om de persoon, behorend tot de doelgroep, toegang tot het doelgroepregister te laten verkrijgen op basis van loonwaardevaststelling op de werkplek;
-	PW:	Participatiewet;
-	tekortschietend besef van verantwoordelijkheid:	tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de PW;
-	uitkering:	bijstand op grond van de Participatiewet of een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ;
-	UWV:	Uitvoeringsinstituut werknemersvoorzieningen;
-	voorziening:	door het college noodzakelijk geachte voorziening, gericht op arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie waaronder mede wordt begrepen persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken;
-	werkgever:	degene die op basis van een arbeidsovereenkomst de bevoegdheid heeft om de arbeid van een werknemer gedurende een overeengekomen periode aan te wenden in zijn organisatie;
-	werknemer:	persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht bij de werkgever, daaronder begrepen een persoon als bedoeld in artikel 10d eerste of tweede lid van de PW met wie de werkgever een dienstbetrekking is aangegaan, dan wel dit van plan is;
-	Wgs:	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
-	Wmo:	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Artikel 1.2 Aanvraagformulier

Aanvragen en verzoeken zoals in deze verordening vermeld worden schriftelijk ingediend en met gebruikmaking van het daarvoor bestemde formulier, tenzij anders aangegeven.

CONCEPT

Hoofdstuk 2 Re-integratie en uitstroombevordering

Paragraaf 1 *Beleid, evaluatie en algemene bepalingen over voorzieningen*

Artikel 2.1.1 Evenwichtige verdeling en evaluatie

1. Het college biedt aan de persoon behorend tot de doelgroep ondersteuning bij de arbeidsinschakeling voor zover deze ondersteuning door het college noodzakelijk wordt geacht.
2. Het college houdt bij het aanbieden van voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen van de persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
   a. de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar; en
   b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.
3. Het college kan voor verschillende soorten voorzieningen een subsidie- of budgetplafond vaststellen. Het college weigert de inzet van de voorziening als dit plafond bereikt is, tenzij in de wet anders is bepaald. Indien een ingesteld plafond bereikt is, biedt het college een andere voorziening als alternatief aan indien dit voor de arbeidsinschakeling noodzakelijk wordt geacht.
4. Het college informeert de raad periodiek over de doeltreffendheid van de inzet van re-integratievoorzieningen.

Artikel 2.1.2 Inzet voorzieningen

1. Het college kan aan de persoon die behoort tot de doelgroep in ieder geval de voorzieningen aanbieden die in deze verordening staan.
2. In aanvulling op het eerste lid houdt het college bij het voorzieningenaanbod ook rekening met:
   a. andere voorzieningen die binnen het gemeentelijk sociaal domein beschikbaar zijn; en
   b. overige wettelijke regelingen.
3. Indien het aanbieden van een voorziening zoals genoemd in het tweede lid, onder a, naar het oordeel van het college kan bijdragen aan de arbeidsinschakeling of de maatschappelijke participatie van de persoon, stemt het college dit waar nodig intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon.
4. Het college beoordeelt individueel of de inzet van een voorziening noodzakelijk is voor de arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie. Bij de keuze voor de in te zetten voorziening worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
   a. de persoon wordt zo goed mogelijk naar passend werk of maatschappelijke participatie begeleid;
   b. betaald werk gaat voor onbetaald werk of inkomensondersteuning door de gemeente;
   c. de voorziening is adequaat, waarmee bedoeld wordt: zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk;
   d. een scholingstraject aangeboden door het college is in beginsel alleen mogelijk voor de persoon van 27 jaar en ouder en als de scholing aan de daarvoor gestelde voorwaarden voldoet;
   e. waar mogelijk worden groepsgewijs ondersteunende voorzieningen aangeboden;
   f. er wordt rekening gehouden met de vraag op de arbeidsmarkt;
   g. werkgevers worden zoveel mogelijk betrokken bij het re-integratie- en plaatsingsproces en door in te zetten voorzieningen ondersteund bij de indienstneming van de persoon uit de doelgroep.
5. In samenspraak met de persoon stelt het college in het plan van aanpak vast welke voorziening wordt aangeboden.

CONCEPT

6. Het college kan ten aanzien van de voorzieningen nadere regels vaststellen. Deze regels kunnen in ieder geval betrekking hebben op de voorwaarden waaronder een voorziening wordt aangeboden en het verstrekken van subsidies. Daarnaast kan het college in beleidsregels een verdere invulling geven over de uitvoering van de voorziening.

Artikel 2.1.3 Weigering en beëindiging voorziening

1. Het college kan een voorziening weigeren als:
   a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep;
   b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;
   c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;
   d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling of de maatschappelijke participatie;
   e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening;
   f. het inzetten van een lichtere voorziening naar het oordeel van het college ook passend en adequaat is voor de arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie;
   g. de persoon, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de PW, jonger is dan zestien jaar; of
   h. het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, het verzoek om ondersteuning heeft gedaan en daarbij geen overgangsdocument heeft verstrekt.
2. Het college kan een voorziening beëindigen als:
   a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9 en 17 van de PW of de artikelen 13 en 37 van de IOAW of IOAZ niet nakomt;
   b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
   c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorzieningen, tenzij het gaat om een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de PW;
   d. de voorziening naar het oordeel van het college niet langer voldoende bijdraagt aan een adequate arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie;
   e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;
   f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening;
   g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening;
   h. het inzetten van een lichtere voorziening naar het oordeel van het college ook passend en adequaat is voor de arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie.

Paragraaf 2

Paragraaf 3 Voorzieningen voor doelgroep re-integratie

CONCEPT

Artikel 2.2.1 Activeringsprogramma gericht op arbeidsinschakeling of scholing

1. Het doel van een activeringsprogramma is het behouden of bevorderen van arbeidsritme, verbetering van de werknemers- en sollicitatievaardigheden of ondersteuning bij de toeleiding naar een baan of scholing.
2. Voor de persoon jonger dan 27 jaar waarvoor de scholingsplicht geldt, kan het college een activeringsprogramma aanbieden gericht op deelname aan uit ’s Rijks kas bekostigd onderwijs.
3. De duur van het activeringsprogramma is afhankelijk van de individuele omstandigheden van de persoon.

Artikel 2.2.2 Bemiddeling gericht op arbeidsinschakeling

1. Bemiddeling heeft als doel de persoon zonder afstand tot de arbeidsmarkt op een zo kort mogelijke termijn laten uitstromen naar algemeen geaccepteerde arbeid.
2. Bemiddeling wordt in beginsel voor maximaal de duur van een jaar ingezet.

Artikel 2.2.3 Detacheringsbaan

1. Het college kan door detachering zorgen voor toeleiding van de persoon die behoort tot de doelgroep re-integratie naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie.
3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

Artikel 2.2.4 Diagnose-instrument

1. Het diagnose-instrument heeft als doel de afstand tot de arbeidsmarkt te bepalen en de mogelijkheden en belemmeringen voor de arbeidsinschakeling vast te stellen.
2. Voor de persoon jonger dan 27 jaar kan een diagnoseprogramma ingezet worden om de mogelijkheden van scholing te bepalen en de scholingsplicht vast te stellen.

Artikel 2.2.5 Groepsgerichte aanpak of training

1. Een groepsgerichte aanpak of training heeft als doel het verbeteren van vaardigheden die de arbeidsinschakeling bevorderen en de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.
2. De groepsgerichte aanpak of training kan gericht zijn op een specifieke doelgroep, functie of het wegnemen van een gemeenschappelijke belemmering.
3. Een groepsgerichte aanpak of training wordt in beginsel voor maximaal de duur van een jaar ingezet.

Artikel 2.2.6 Individuele re-integratie overeenkomst

1. De persoon uit de doelgroep re-integratie kan het college een gemotiveerd voorstel doen voor een individueel re-integratietraject.
2. Dit traject wordt slechts goedgekeurd indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat door middel van het traject binnen een korte periode tegen aanvaardbare kosten arbeidsinschakeling kan worden bereikt.
3. Het individuele re-integratietraject kan bestaan uit inschakeling van een re-integratiebedrijf, scholing of een combinatie hiervan.
4. Bij inschakeling van een re-integratiebedrijf worden de rechten en plichten vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen het college, de persoon en het re-integratiebedrijf. Het traject start niet eerder dan dat deze overeenkomst is vastgelegd.

CONCEPT

Artikel 2.2.7 Maatschappelijke participatie gericht op arbeidsinschakeling

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep ondersteunen bij maatschappelijke participatie gericht op arbeidsinschakeling, zowel met een aanbod tot maatschappelijke participatie als bedoeld in het tweede lid, als bij een eigen initiatief van de persoon.
2. De ondersteuning bestaat uit:
    a. activiteiten of voorzieningen die gericht zijn op arbeidsinschakeling, zoals scholing, sollicitatietraining, stage en proefplaatsing; of
    b. het verstrekken van informatie en advies over participatiemogelijkheden, het motiveren en ondersteunen van de persoon bij het zetten van stappen richting arbeidsinschakeling, het wijzen op bestaande voorzieningen en activiteiten waaraan de persoon kan deelnemen of het wegnemen of beheersbaar maken van praktische belemmeringen, ter bevordering van arbeidsinschakeling.
3. Het college biedt uitsluitend ondersteuning voor zover deze:
    a. bijdraagt aan de doelen van maatschappelijke participatie;
    b. noodzakelijk is omdat de maatschappelijke participatie anders redelijkerwijs niet kan worden gerealiseerd;
    c. wat betreft kosten in een redelijke verhouding staat tot het te verwachten resultaat;
    d. de arbeidsinschakeling niet belemmert;
    e. de concurrentieverhoudingen niet beïnvloedt;
    f. niet leidt tot verdringing op de arbeidsmarkt; en
    g. waar relevant, in samenhang met voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 wordt vormgegeven.
4. Het college stemt de aard, inhoud en duur van de ondersteuning af op de behoeftes, mogelijkheden en capaciteiten van de persoon en vermeldt de hieraan verbonden voorwaarden en verplichtingen.

Artikel 2.2.8 Maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep ondersteunen bij maatschappelijke participatie indien arbeidsinschakeling niet mogelijk is, zowel met een aanbod tot maatschappelijke participatie als bedoeld in het tweede lid, als bij een eigen initiatief van de persoon.
2. De ondersteuning bestaat uit:
    a. activiteiten of voorzieningen die gericht zijn op deelname aan het maatschappelijk leven om sociaal isolement te voorkomen en te doorbreken, zoals cursus, training, mantelzorg, vrijwilligerswerk, deelname aan sociale netwerken; of
    b. het verstrekken van informatie en advies over participatiemogelijkheden, het motiveren en ondersteunen van de persoon bij het zetten van stappen richting maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling, het wijzen op bestaande initiatieven en activiteiten waaraan de persoon kan deelnemen, of het wegnemen of beheersbaar maken van praktische belemmeringen voor participatie, indien arbeidsinschakeling niet mogelijk is.
3. Het derde en vierde lid van artikel 2.2.7 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.2.9 Ondersteuning bij leer-werktraject

Het college kan met toepassing van artikel 7a, derde lid, van de PW, een persoon zonder startkwalificatie, als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de PW, ondersteuning bieden voor zover die ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject.

Artikel 2.2.10 Overige vergoedingen

CONCEPT

1. Het college kan aan de persoon uit de doelgroep re-integratie een vergoeding verstrekken voor noodzakelijke kosten die gemaakt zijn in het kader van de arbeidsinschakeling en die het gevolg zijn van bijzondere omstandigheden.
2. Er bestaat geen aanspraak op een vergoeding als bedoeld in het eerste lid indien een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening die als passend en toereikend kan worden aangemerkt.

Artikel 2.2.11 Participatieplaats

1. Het college kan een participatieplaats aanbieden aan de persoon van 27 jaar of ouder die een uitkering ingevolge de PW, IOAW of IOAZ ontvangt en voor wie de kans op inschakeling in het arbeidsproces gering is.
2. De participatieplaats bestaat uit het verrichten van onbeloonde additionele werkzaamheden met behoud van uitkering. De voorwaarden en verplichtingen die hiervoor gelden staan omschreven in artikel 10a van de PW.
3. De duur van de participatieplaats bedraagt maximaal twee jaar. Deze periode kan maximaal twee jaar worden verlengd als daarbij wordt voldaan aan de wettelijke voorwaarden.
4. De premie zoals bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de PW, bedraagt € 50 per periode van zes maanden, mits de persoon in die periode voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.

Artikel 2.2.12 Participatievoorziening beschut werk

1. Het college biedt aan de persoon uit de doelgroep de voorziening beschut werk aan, indien door het UWV beoordeeld is dat de persoon uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.
2. Het aantal jaarlijks te realiseren dienstbetrekkingen wordt vastgesteld op het aantal dienstbetrekkingen waarvoor de gemeente middelen ontvangt van het rijk.
3. De datum van het (positief) advies van het UWV is in beginsel bepalend voor de volgorde van het aanbod van de voorziening beschut werk.
4. Het college wijst een organisatie aan die optreedt als werkgever van de persoon in beschut werk.
5. Om beschut werk mogelijk te maken en te laten voortduren, zet het college waar nodig de volgende voorzieningen in:
   a. fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving;
   b. uitsplitsing van taken; of
   c. aanpassingen in de werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.
6. Het college kan tijdelijk een andere voorziening of een voorziening binnen het gemeentelijk sociaal domein aanbieden aan de persoon:
   a. van wie de dienstbetrekking nog niet is gestart omdat het aantal te realiseren dienstbetrekkingen in dat kalenderjaar al is bereikt;
   b. bij wie tijdens het dienstbetrekking is gebleken dat de voorziening beschut werk tijdelijk niet passend is.

Artikel 2.2.13 Persoonlijke ondersteuning bij werk doelgroep re-integratie

1. Het college kan aan de persoon behorend tot de doelgroep re-integratie persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk in de vorm van jobcoaching of interne werkbegeleiding aanbieden indien de persoon:
   a. een arbeidsbeperking heeft;
   b. een afstand tot de arbeidsmarkt heeft en de persoonlijke ondersteuning vanwege een in de persoon gelegen belemmering naar het oordeel van het college noodzakelijk is voor de arbeidsinschakeling.

CONCEPT

2. Persoonlijke ondersteuning als bedoeld in het eerste lid wordt toegekend overeenkomstig de bepalingen van paragraaf 3, onder B en C. Bij die beoordeling is het bepaalde zoals vermeld in artikel 2.1.2, eerste tot en met vijfde lid, mede van toepassing.

Artikel 2.2.14 Proefplaats

1. Het college kan de persoon uit de doelgroep re-integratie met een uitkering op grond van de PW toestemming verlenen om met behoud van uitkering op een proefplaats bij een werkgever onbeloonde werkzaamheden te verrichten.
2. Het doel van de proefplaats is de arbeidsinschakeling van de persoon te bevorderen.
3. Toestemming voor een proefplaats wordt verleend indien:
    a. de persoon, gelet op zijn vaardigheden en capaciteiten, tot de werkzaamheden in staat is;
    b. het college verwacht dat de plaatsing bijdraagt aan het vergroten van de kans op arbeidsinschakeling;
    c. hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt;
    d. de werkzaamheden van de persoon niet al eerder onbeloond door hem bij die werkgever, of diens rechtsvoorganger, zijn verricht; en
    e. de werkgever bij aanvang van de proefplaats schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaatsing voor minimaal zes maanden zonder proeftijd in dienst zal nemen.
4. Het college weigert de toestemming als bedoeld in het eerste lid indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder proefplaatsing kan worden aangenomen voor die dienstbetrekking.
5. De duur van de proefplaats is bedraagt maximaal twee maanden. Deze termijn kan met maximaal vier maanden worden verlengd indien dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is.
6. Als de werkzaamheden op de proefplaats wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor de toepassing van de maximale periode zoals genoemd in het vijfde lid buiten beschouwing gelaten.
7. Het college kan de persoon op een proefplaats persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen toekennen overeenkomstig de bepalingen zoals genoemd in paragraaf 3, onder B en C.

Artikel 2.2.15 Scholing

1. Het college kan de persoon uit de doelgroep re-integratie een scholingstraject aanbieden voor zover de scholing naar het oordeel van het college noodzakelijk is om de stap te zetten naar passend werk en er geen beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening.
2. Het scholingstraject:
    a. is gericht op arbeidsinschakeling of op het behalen van een startkwalificatie op de arbeidsmarkt;
    b. is beroepsgericht; en
    c. duurt niet langer dan nodig is.

Artikel 2.2.16 Uitstroompremie

1. Het college kan een uitstroompremie toekennen aan de persoon met een langdurig minimuminkomen die voor een periode van ten minste drie maanden is uitgestroomd naar betaald werk.
2. Onder de persoon als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan:
    a. de uitkeringsgerechtigde die direct voorafgaand aan de werkaanvaarding gedurende een aaneengesloten periode van ten minste 36 maanden recht had op een uitkering;

CONCEPT

b. de niet-uitkeringsgerechtigde die het jaar voorafgaand aan de werkaanvaarding een individuele inkomenstoeslag heeft ontvangen.

3. Onder uitstroom naar betaald werk wordt, voor de toepassing van dit artikel, verstaan: het door werkaanvaarding verkrijgen van een inkomen dat hoger is dan de uitkering.
4. De hoogte van de uitstroompremie bedraagt:
   a. € 350 voor een alleenstaande;
   b. € 450 voor een alleenstaande ouder;
   c. € 500 voor gehuwden.

   Deze bedragen zijn gelijk aan de hoogte van de individuele inkomenstoeslag.
5. Mits aan de voorwaarden is voldaan, wordt de uitstroompremie toegekend:
   a. aan de voormalig uitkeringsgerechtigde: ambtshalve drie maanden na de werkaanvaarding;
   b. aan de niet uitkeringsgerechtigde: op aanvraag. De aanvraag wordt vanaf de vierde maand, maar uiterlijk vóór de zevende maand na werkaanvaarding ingediend.
6. Geen recht op de uitstroompremie bestaat als:
   a. de persoon binnen een periode van twaalf maanden voorafgaand aan de uitstroom naar betaald werk al een uitstroompremie heeft ontvangen;
   b. de persoon de inlichtingenplicht heeft geschonden met betrekking tot de werkaanvaarding of de daaruit ontvangen inkomsten.

Artikel 2.2.17 Werkervaringsplek

1. Het college kan aan de persoon die behoort tot de doelgroep re-integratie een werkervaringsplek gericht op arbeidsinschakeling aanbieden, indien de persoon:
   a. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid en waarbij het voor de persoon belangrijk is om arbeidsvaardigheden te verwerven;
   b. actief is geweest op de arbeidsmarkt, maar door persoonlijke of economische omstandigheden het werk is kwijtgeraakt en waarbij het voor de persoon belangrijk is om arbeidsvaardigheden in stand te houden.
2. Het doel van een werkervaringsplek is het aanleren en ontwikkelen van werknemersvaardigheden, het opdoen van werkervaring, het opdoen of behouden van werkritme en het leren functioneren in een arbeidsrelatie.
3. Een werkervaringsplek wordt in beginsel gedurende maximaal 36 uur per week en voor de duur van zes maanden aangeboden.
4. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
5. In de schriftelijke overeenkomst met de werkgever wordt het leerdoel, de omvang en inhoud van de werkzaamheden en de begin- en einddatum van de werkervaringsplek vastgelegd.

Artikel 2.2.18 Werkgeversvergoeding

1. Het college kan aan de werkgever een incidentele vergoeding verlenen indien dit naar het oordeel van het college vanwege bijzondere omstandigheden noodzakelijk is voor de arbeidsinschakeling van de persoon uit de doelgroep re-integratie en het verstrekken van een overige voorziening als bedoeld in paragraaf 3, onder C of D daarin niet of onvoldoende voorziet.
2. Het college stelt de hoogte van de werkgeversvergoeding en de eventueel daaraan verbonden voorwaarden vast op grond van de individuele omstandigheden. De vergoeding voorziet in de goedkoopst adequate en kwalitatief verantwoorde oplossing.

CONCEPT

3. De kosten van de werkgeversvergoeding moeten opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van de arbeidsinschakeling.

Artikel 2.2.19 Werkstage

1. Het college kan de persoon een werkstage gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als de persoon:
   a. behoort tot de doelgroep re-integratie; en
   b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid.
2. Het doel van een werkstage is het opdoen van werkervaring of het leren functioneren in een arbeidsrelatie.
3. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
   a. het doel van de werkstage, en
   b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.
5. Een werkstage wordt voor minimaal drie en maximaal zes maanden aangeboden.

Paragraaf 4 Specifieke bepalingen doelgroep Breed Offensief

A. Administratief proces loonkostensubsidie

Artikel 2.3.1 Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie

1. Het college verstrekt overeenkomstig artikel 10d, van de PW, ambtshalve of op aanvraag, loonkostensubsidie aan de werkgever die voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag schriftelijk aan de werkgever, of als de aanvraag wordt gedaan door de persoon, aan de werkgever en de persoon.
3. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de PW. Dit gebeurt door middel van de Praktijkroute. Indien de aanvraag is gedaan na het begin van de dienstbetrekking voor een persoon als bedoeld in artikel 10d, tweede lid, onder b, van de PW, wordt de vaststelling of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie eveneens bepaald door middel van de Praktijkroute.
4. Het college stelt binnen twaalf weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de PW.
5. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie in acht.

B. Procedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Artikel 2.3.2 Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij het vinden of behouden van werk en overige voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking of met een in de persoon gelegen belemmering als bedoeld in artikel 2.2.11, eerste lid, onder b.

CONCEPT

2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning en overige voorzieningen zoals bedoeld in het eerste lid gelden de volgende voorwaarden:

   a. de persoon behoort tot de doelgroep en:

      1°. is minimaal achttien jaar oud; of

      2°. heeft voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs genoten;

   b. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;

   c. de werkgever biedt een dienstbetrekking aan die naar het oordeel van college voldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling van de persoon, gelet op zijn afstand tot de arbeidsmarkt en zijn mogelijkheden en belemmeringen;

   d. het betreft geen voorziening of taak waarvoor de werkgever op grond van Arbo-wetgeving verantwoordelijk is;

   e. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;

   f. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en

   g. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van uitstroom naar werk.

3. De bepalingen zoals genoemd in artikel 2.1.2, eerste tot en met vijfde lid, zijn hierbij mede van toepassing.

Artikel 2.3.3 Aanvraagprocedure bij persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk en overige voorzieningen kan bij het college worden ingediend door de persoon of zijn werkgever.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag.
3. Het college kan een deskundig oordeel en advies inwinnen als de beoordeling van de aanvraag dit vereist.
4. Het college bepaalt na overleg met de persoon, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening het meest adequaat kan bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
5. Het college onderzoekt, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de persoon, in daartoe voorkomende gevallen de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, zoals bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, van de PW.

Artikel 2.3.4 Inhoud beschikking bij persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Het college geeft in een beschikking tot toekenning van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening in ieder geval aan:

a. welke persoonlijke ondersteuning of overige voorziening wordt verstrekt;

b. als subsidie wordt verstrekt, wat de omvang is van het subsidiebedrag;

c. de duur en intensiteit van de ondersteuning;

d. de ingangsdatum van de ondersteuning of overige voorziening;

e. als de verstrekking afwijkt van wat is aangevraagd, wat de reden is van afwijking; en

CONCEPT

f. voor zover van toepassing, welke andere ondersteuning of voorziening relevant is of kan zijn, waaronder de wijze waarop de persoon integraal kan worden ondersteund.

C. Specifieke bepalingen persoonlijke ondersteuning bij werk

Artikel 2.3.5 Doel en vormen van persoonlijke ondersteuning bij werk

1. Persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk kan worden aangeboden in de vorm van jobcoaching of interne werkbegeleiding.
2. Jobcoaching heeft als doel dat de persoon uit de doelgroep wordt begeleid in het vinden of behouden van werk waarin hij uiteindelijk zonder deze voorziening bij een werkgever werkzaam kan zijn. Dit betekent dat de persoon aan het einde van de jobcoachingsperiode zelfstandig zijn werk kan uitvoeren. Daarnaast kan jobcoaching gericht zijn op de begeleiding van de werkgever met als doel de directe collega's van de persoon en zijn directe leidinggevende zodanig te coachen dat zij na afloop zelfstandig de begeleiding kunnen verzorgen.
3. Interne werkbegeleiding is gericht op de begeleiding op de werkplek door een collega die getraind is in het begeleiden van werknemers met een arbeidsbeperking. De focus ligt alleen op de werkplek en niet ook op andere leefgebieden, zoals bij jobcoaching. Deze vorm wordt ingezet als er vooral behoefte is aan constante begeleiding op de werkplek en minder aan ondersteuning op andere leefgebieden.
4. Jobcoaching of interne werkbegeleiding kan worden verricht door:
   a. een jobcoach die werkzaam is bij het werkleerbedrijf;
   b. een externe jobcoach, werkzaam bij een externe organisatie of als zelfstandig ondernemer;
   c. een interne jobcoach, werkzaam in een dienstbetrekking bij de werkgever of ingehuurd door de werkgever;
   d. een interne werkbegeleider, een werknemer in dienst bij de werkgever.

Artikel 2.3.6 Voorziening persoonlijke ondersteuning bij werk

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk in de vorm van jobcoaching in natura toekennen door middel van een jobcoach die werkzaam is in een dienstbetrekking bij of in opdracht van het werkleerbedrijf.
2. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk in de vorm van een subsidie toekennen aan de werkgever voor:
   a. jobcoaching door een interne of externe jobcoach; of
   b. interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider.
3. Samenloop van interne en externe jobcoaching is in beginsel niet mogelijk.
4. De in het eerste en tweede lid genoemde ondersteuning kan ook worden aangeboden met het oog op het verrichten van werkzaamheden, anders dan in een reguliere dienstbetrekking.

Artikel 2.3.7 Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk

1. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk moet binnen twaalf weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen, tenzij voorafgaand aan of op het moment van aanvang van de dienstbetrekking de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
2. Bij een aanvraag die na afloop van de in het eerste lid genoemde periode wordt ingediend en waarbij door het college is vastgesteld dat er recht op deze voorziening bestaat, wordt de persoonlijke ondersteuning in beginsel maximaal vier weken met terugwerkende kracht toegekend. Hierbij is de datum van ontvangst van de aanvraag bepalend.
3. Het college besluit op basis van individueel maatwerk, waarbij de aard, omvang, duur en intensiteit van de persoonlijke ondersteuning wordt gewogen.

CONCEPT

Artikel 2.3.8 Kwaliteitseisen jobcoaching

1. De jobcoach die de persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk verzorgt, is vakbekwaam en voldoet aan de eisen zoals vermeld in dit artikel.
2. De jobcoach als bedoeld in het eerste lid heeft:
   a. een afgeronde hbo-opleiding of een relevante afgeronde opleiding op mbo niveau 4; waarbij er wordt beschikt over een werk- en denkniveau waarmee de jobcoach in staat is in complexe situaties zelfstandig te opereren en zich theorie, visie en methodiek eigen te maken om de persoon adequaat te kunnen begeleiden bij het vinden en behouden van werk; en
   b. een opleidingsmodule voor jobcoach gevolgd waarvoor een diploma of certificaat is behaald; en
   c. relevante ervaring in de praktijk binnen de organisatie.
3. De externe jobcoach toont met een bewijsstuk aan dat hij door het UWV is erkend op grond van de ‘Beleidsregel Erkennings- en intrekkingskader uitvoering persoonlijke ondersteuning UWV 2024’. Bij toekomstige wijziging van genoemde beleidsregel dient altijd te worden voldaan aan de eisen zoals vermeld in het meest actuele erkenningskader.
4. Het college kan de kwaliteitseisen voor jobcoaches, waaronder jobcoaches voor specifieke doelgroepen, in nadere regels uitwerken.

Artikel 2.3.9 Inzet, duur en intensiteit jobcoaching

1. De in te zetten jobcoaching wordt door het college vastgesteld op basis van het verwachte aantal benodigde begeleidingsuren per jaar aan de hand van de volgende begeleidingsregimes:

	Regime	Traject 1 jaar	Traject 2 jaar	Traject 3 jaar
I.	licht	maximaal 20 uur per jaar	maximaal 10 uur per jaar	maximaal 5 uur per jaar
II.	midden	maximaal 40 uur per jaar	maximaal 30 uur per jaar	maximaal 20 uur per jaar
III.	zwaar	maximaal 52 uur per jaar	maximaal 40 uur per jaar	maximaal 30 uur per jaar

   Deze begeleidingsuren zijn inclusief reistijd, voorbereidingswerkzaamheden en andere tijdsinvesteringen.
2. Jobcoaching wordt in beginsel toegekend voor de duur van een jaar en met ingang van de eerste dag van de dienstbetrekking, tenzij sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 2.3.7, tweede lid.
3. De maximale duur van jobcoaching bedraagt drie jaar. Per periode van zes maanden wordt geëvalueerd of jobcoaching nog langer noodzakelijk is.
4. In afwijking van het vierde lid kan jobcoaching voor een langere periode worden ingezet indien dit naar het oordeel van het college op grond van de individuele omstandigheden van de persoon noodzakelijk is.
5. Het college biedt jobcoaching door of in opdracht van het werkleerbedrijf met voorrang aan.
6. Het college kan ten aanzien van jobcoaching nadere regels vaststellen.

Artikel 2.3.10 Jobcoaching in natura

1. Het college kan, ambtshalve of op aanvraag, jobcoaching in natura aanbieden.
2. Bij aanvragen om jobcoaching in natura en de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag is het bepaalde in de artikelen 2.3.2 tot en met 2.3.9 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.3.11 Subsidie voor het organiseren van jobcoaching

CONCEPT

1. Het college kan op aanvraag subsidie verlenen aan de werkgever voor het organiseren van jobcoaching.
2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 2.3.2 tot en met 2.3.9 worden verleend als:
    a. de jobcoaching bestaande uit een individueel trainings- of inwerkprogramma en een systematische begeleiding van de persoon behorend tot de doelgroep, gericht op het kunnen uitvoeren van de aan hem opgedragen taken, wordt geborgd door middel van een coachingsplan;
    b. de omvang en de kwaliteit van de georganiseerde jobcoaching passend is;
    c. de continuïteit van de jobcoaching geborgd is; en
    d. de persoon voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en schriftelijk instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever.
3. Het college hanteert voor jobcoaching een maximumtarief per uur dat toereikend is voor de organisatie van jobcoaching, waarbij het college zorgdraagt voor de kenbaarheid van de voor het betreffende jaar van toepassing zijnde tarieven.
4. Het college kan in beleidsregels in ieder geval uitwerken:
    a. aan welke eisen het coachingsplan moet voldoen;
    b. welke activiteiten een jobcoach moet kunnen uitvoeren;
    c. hoe de continuïteit van de jobcoaching geborgd dient te zijn; en
    d. hoe de evaluatie van de jobcoaching plaatsvindt.
5. Met instemming van de werkgever en de werknemer voor wie de subsidie wordt verleend, kan de jobcoach mede:
    a. ondersteuning geven gericht op het vinden van werk; of
    b. integrale ondersteuning geven bij de overgang van werk naar werk en van werk naar onderwijs.
6. Het college kan onverschuldigd verleende subsidie voor jobcoaching terugvorderen op de grondslag van artikel 4:57 van de Awb.

Artikel 2.3.12 Interne werkbegeleiding

1. Het college kan een subsidie verlenen aan de werkgever voor de meerkosten die verbonden zijn aan het organiseren van de interne werkbegeleiding indien het gaat om een persoon uit de doelgroep die voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding.
2. De subsidie als bedoeld in het eerste lid wordt alleen verleend indien de interne werkbegeleiding de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat en de meerkosten reëel en aangetoond zijn.
3. De wijze waarop de subsidie wordt verleend en onder welke voorwaarden wordt door het college in nadere regels vastgesteld.
4. Het college kan onverschuldigd verleende subsidie voor interne werkbegeleiding terugvorderen op de grondslag van artikel 4:57 van de Awb.

D. Specifieke bepalingen overige voorzieningen

Artikel 2.3.13 Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening

1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan de persoon uit de doelgroep die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen.
2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

CONCEPT

a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en

b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.

3. De vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt. Uitgangspunt is dat de vervoersvoorziening in natura wordt verstrekt. Indien dat niet mogelijk of passend is, kan een vergoeding in geld worden verstrekt.
4. De hoogte van de vergoeding in geld hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt en bedraagt maximaal het in de markt reguliere tarief voor een taxi of een andere vorm van vervoer.
5. Het college brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.

Artikel 2.3.14 Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij motorische beperking

1. Het college kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende motorische lichaamsfunctie.
2. Het college kan in nadere regels uitwerken hoe de omvang van de noodzakelijke intermediaire activiteit wordt bepaald.

Artikel 2.3.15 Specifieke voorwaarden meeneembare voorziening

1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen als dit voor de persoon uit de doelgroep noodzakelijk is voor het vinden of behouden van werk.
2. Onder een meeneembare voorziening als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: een voorziening of hulpmiddel waarvan de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aangetoond of aannemelijk is gemaakt en niet tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie.
3. De meeneembare voorziening kan in bruikleen of in eigendom worden verstrekt.
4. Het college kan in nadere regels in ieder geval uitwerken hoe de noodzaak en de meerwaarde in werksfeer worden bepaald en onder welke voorwaarden de meeneembare voorziening kan worden verleend.

Artikel 2.3.16 Specifieke voorwaarden werkplekaanpassing

1. Het college kan een aanpassing van de werkplek toekennen als dit voor de persoon uit de doelgroep noodzakelijk is voor het vinden of behouden van werk.
2. Onder een werkplekaanpassing als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: een niet meeneembare voorziening op of rond de werkplek, waarvan de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aangetoond of aannemelijk is gemaakt en niet tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie.
3. Het college kan in nadere regels in ieder geval uitwerken hoe de noodzaak en de meerwaarde in werksfeer worden bepaald en onder welke voorwaarden de werkplekaanpassing kan worden verleend.

Paragraaf 5 Specifieke bepalingen van school naar duurzaam werk

Artikel 2.4.1 Verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen

1. Het college bevestigt binnen twee weken de ontvangst van een verzoek om een voorziening gedaan door het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

CONCEPT

2. Als de beslissing op het verzoek geen beschikking als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht inhoudt, beslist het college binnen acht weken na ontvangst van het verzoek, gerekend vanaf de datum van ontvangst van het overgangsdocument. Het college deelt deze beslissing mee aan het bevoegd gezag, bedoeld in het eerste lid, en aan de persoon op wie het verzoek betrekking heeft.

Hoofdstuk 3 Maatregelen

Paragraaf 1 *Algemene bepalingen en procedurele voorschriften*

Artikel 3.1 Toepassingsbereik

De artikelen in dit hoofdstuk zijn van toepassing op de volgende gedragingen:

a. het niet nakomen door de inwoner van een verplichting voortvloeiend uit de PW, met uitzondering van de artikelen 17, eerste lid, en 36b, vierde lid, van die wet;

b. het tonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;

c. het niet nakomen door de inwoner die voor de voorziening in het bestaan is aangewezen op arbeid in dienstbetrekking, van een verplichting als bedoeld in artikel 13, tweede of vierde lid, van de IOAW of een op grond van hoofdstuk III van die wet aan de uitkering verbonden verplichting;

d. het niet nakomen door de inwoner van een verplichting als bedoeld in artikel 13, tweede of vierde lid, van de IOAZ of een op grond van hoofdstuk III van die wet aan de uitkering verbonden verplichting.

Artikel 3.2 Redelijke termijn bij opleggen maatregel

1. Het college legt de maatregel op binnen een redelijke termijn na het bekend worden van de met de maatregel verband houdende feiten en omstandigheden die zijn gemeld door de inwoner of waarover een signaal is ontvangen uit voor het college toegankelijke administraties. De redelijke termijn is in ieder geval verstreken na zes maanden.
2. De maatregel wordt niet opgelegd als het recht op uitkering is beëindigd.

Artikel 3.3 Zienswijze

1. Voordat de maatregel wordt opgelegd, stelt het college de inwoner in de gelegenheid over het voornemen daartoe binnen een redelijke termijn mondeling of schriftelijk een zienswijze naar voren te brengen.
2. Het voornemen vermeldt in ieder geval de reden en duur van de voorgenomen maatregel en het bedrag of het percentage waarmee de uitkering wordt verlaagd.
3. Het college kan toepassing van het eerste en tweede lid achterwege laten als:
   a. de inwoner al eerder in de gelegenheid is gesteld een zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan; of
   b. de inwoner aangeeft hiervan geen gebruik te willen maken.

Artikel 3.4 Inhoud

De maatregel vermeldt in ieder geval de reden en duur daarvan, het bedrag of het percentage waarmee de uitkering wordt verlaagd en de wijze waarop rekening is gehouden met de individuele omstandigheden van de inwoner.

Artikel 3.5 Tenuitvoerlegging

1. De maatregel wordt ten uitvoer gelegd met ingang van de kalendermaand die volgt op de maand waarin de maatregel aan de inwoner is bekendgemaakt.
2. Als toepassing van het eerste lid niet mogelijk is of naar het oordeel van het college vanwege de individuele omstandigheden van de inwoner niet wenselijk is, wordt de maatregel ten uitvoer gelegd:

CONCEPT

a. over de periode waarin de aan de maatregel ten grondslag liggende gedraging plaatsvond;

b. vanaf de datum van toekenning van de uitkering; of

c. op een later moment, maar in ieder geval niet later dan zes maanden na bekendmaking van de maatregel en niet nadat het recht op uitkering is beëindigd.

Paragraaf 2 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Artikel 3.6 Gedragingen tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Onder tekortschietend besef van verantwoordelijkheid worden in ieder geval de volgende gedragingen verstaan waardoor eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan:

a. het in de periode voorafgaand aan de bijstandsverlening verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;

b. het nalaten om tijdig een aanvraag te doen voor een voorliggende voorziening;

c. het voor of tijdens de bijstandsverlening per maand meer dan anderhalf keer de relevante bijstandsnorm besteden aan algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan zonder dat sprake is van bijzondere omstandigheden die dat rechtvaardigen;

d. het voor of tijdens de bijstandsverlening onverantwoord interen op eigen vermogen door het wegschenken of opmaken van vermogen dat, als het was gebruikt voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, ertoe had geleid dat de inwoner gedurende een langere tijd geen beroep had hoeven doen op bijstand.

Artikel 3.7 Berekening hoogte en duur van de maatregel

1. Bij tekortschietend besef van verantwoordelijkheid wordt de maatregel vastgesteld op het benadelingsbedrag en de benadelingsperiode.
2. De hoogte van de maatregel wordt bepaald aan de hand van het benadelingsbedrag en wordt vastgesteld op:
   a. 10% bij een financiële benadeling tot 50% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm;
   b. 30% bij een financiële benadeling van 50% tot 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm;
   c. 100% bij een financiële benadeling vanaf 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.
3. De duur van de maatregel wordt bepaald aan de hand van de benadelingsperiode en wordt vastgesteld op:
   a. een maand bij een benadelingsperiode tot drie maanden;
   b. twee maanden bij een benadelingsperiode van drie tot zes maanden;
   c. drie maanden bij een benadelingsperiode van zes maanden of langer.
4. Indien het benadelingsbedrag niet kan worden vastgesteld, geldt als uitgangspunt een maatregel van 30% van de van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Als de benadelingsperiode niet kan worden vastgesteld, wordt de maatregel in beginsel opgelegd voor de duur van een maand.
5. Als de inwoner binnen twaalf maanden na bekendmaking van een maatregel als bedoeld in dit artikel opnieuw een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid toont, kan het college het percentage of de duur van de maatregel verdubbelen.

Artikel 3.8 Handhavingsplan

Het college stelt periodiek een plan op met daarin het te voeren beleid op het gebied van handhaving, bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de PW, IOAW en IOAZ en de te verwachten resultaten.

Artikel 3.9 Evaluatie

CONCEPT

Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid wordt periodiek geëvalueerd. Het college zendt hiertoe de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de maatregelen in de praktijk.

Hoofdstuk 4 Inkomensondersteuning en participatievoorzieningen Sociaal Vangnet

Paragraaf 1 *Inkomensondersteuning*

Artikel 4.1.1 Aanvullende begripsbepalingen

In aanvulling op artikel 1.1, tweede lid, wordt in deze paragraaf verstaan onder:

-	peildatum:	de datum waarop de inwoner de individuele inkomenstoeslag aanvraagt;
-	referteperiode:	een periode van 36 aaneengesloten volle kalendermaanden direct voorafgaand aan de peildatum.

Artikel 4.1.2 Individuele inkomenstoeslag

1. Er is sprake van een langdurig laag inkomen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de PW als het inkomen gedurende de referteperiode niet hoger was dan 100% van de bijstandsnorm.
2. Een individuele inkomenstoeslag bedraagt per jaar voor:
   a. gehuwden: € 500;
   b. een alleenstaande ouder: € 450;
   c. een alleenstaande: € 350.

   Deze bedragen worden niet jaarlijks geïndexeerd.
3. Als een van de gehuwden op grond van artikel 11 of 13, eerste lid, van de PW, geen recht heeft op een individuele inkomenstoeslag, wordt de rechthebbende echtgenoot voor de hoogte van de individuele inkomenstoeslag aangemerkt als alleenstaande of alleenstaande ouder.
4. Voor de toepassing van dit artikel is de situatie op de peildatum bepalend.

Paragraaf 2 *Participatievoorzieningen Sociaal Vangnet*

Artikel 4.2.1 Aanvullende begripsbepalingen

In aanvulling op en in afwijking van artikel 1.1, tweede lid, wordt in deze paragraaf verstaan onder:

-	bijstandsnorm:	voor de inwoner van toepassing zijnde bijstandsnorm zonder vakantietoeslag. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de kostendelersnorm;
-	inkomen:	inkomen als bedoeld in artikel 31, 32 en 33 van de PW zonder vakantietoeslag. De uitkering wordt ook tot het inkomen gerekend. Bij gehuwden en samenwonenden wordt uitgegaan van het gezamenlijke inkomen;
-	inwoner:	inwoner als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van deze verordening van 18 jaar en ouder en met een laag inkomen;
-	kind:	kind dat jonger is dan 18 jaar en:

CONCEPT

		1°. in het gezinsverband van de inwoner leeft; 2°. in de Basisregistratie Personen ook op het adres van de inwoner staat ingeschreven; 3°. waarvoor de inwoner kinderbijslag ontvangt; en 4°. waarvan de ouders over een laag of laag besteedbaar inkomen beschikken. Een pleegkind waarvoor de inwoner op grond van de Jeugdwet een pleeggeldvergoeding ontvangt, wordt met een kind gelijkgesteld;
-	laag inkomen:	inkomen dat niet hoger is dan 120% van de bijstandsnorm;
-	laag besteedbaar inkomen:	vrij te laten bedrag dat overblijft voor de kosten van levensonderhoud indien sprake is van een wettelijke schuldsaneringsregeling of een schuldregeling via de afdeling Realisatie Sociaal. De inkomensgrens zoals genoemd bij 'laag inkomen' is hierbij niet van toepassing;

Artikel 4.2.2 Reikwijdte en doelstelling participatievoorzieningen

1. Het college kan participatievoorzieningen verstrekken aan de inwoner of het kind die bestemd zijn voor de bevordering van maatschappelijke meedoen.
2. De in het eerste lid genoemde participatievoorzieningen kunnen bestaan uit:
   a. een tegoed voor sportieve, culturele, recreatieve en andere maatschappelijke activiteiten dat vrij besteed kan worden bij de deelnemende organisaties en bedrijven;
   b. een kidstegoed: een tegoed voor kinderen uit de doelgroep bestemd voor de aanschaf van artikelen die de participatie op school of in de maatschappij bevorderen;
   c. een tegemoetkoming voor zwemlessen voor kinderen van 4 tot 18 jaar bestemd voor het behalen van zwemdiploma A en B;
   d. een tegemoetkoming ter hoogte van 50% van het verbruikt verplicht eigen risico als bedoeld in artikel 1 van de Zorgverzekeringswet;
   e. een vergoeding van de verschuldigde leges voor een toegekende gehandicaptenparkeerkaart;
3. Het college stelt nadere regels en beleidsregels vast over de uitvoering van de participatievoorzieningen, waaronder in ieder geval regels over:
   a. de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de voorzieningen;
   b. de peildata voor het vaststellen van het inkomen en de leeftijd van kinderen;
   c. de ingangsdatum en de looptijd van de voorzieningen;
   d. de hoogte van de tarieven en de tegoeden;
   e. de wijze van aanvragen en de vorm waarin de voorzieningen worden verstrekt.

Hoofdstuk 5 Noodfonds

Artikel 5.1 De voorziening en de aanvraag

1. Het noodfonds wordt beheerd door het college en wordt hierbij bijgestaan door een adviescommissie.
2. Het noodfonds is bedoeld voor de inwoner met een inkomen op het sociaal minimum die vanwege onverwachte kosten in een financiële noodsituatie verkeert. Een aanvraag kan worden ingediend voor een financiële

CONCEPT

tegemoetkoming van in beginsel maximaal € 2.000. Daarnaast kan een borgstelling worden aangevraagd voor het sluiten van een lening bij de Stadsbank. De borgstelling wordt in beginsel verleend voor maximaal € 3.000.

3. Bij de beoordeling van de aanvraag is niet alleen de draagkracht van de inwoner van belang, maar ook diens betalingscapaciteit.
4. Het college wijst een aanvraag in beginsel af als:
   a. er in het kalenderjaar een eerdere aanvraag voor het noodfonds is toegekend;
   b. een beroep op een andere voorziening mogelijk is;
   c. het een bijdrage van fiscale aard betreft;
   d. de financiële noodtoestand is veroorzaakt door verwijtbaar gedrag van de inwoner.
5. Het college hoort de adviescommissie over de aanvraag en neemt binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag een besluit, mits de inwoner voldoende gegevens heeft verstrekt om het recht op een tegemoetkoming te kunnen vaststellen.

Artikel 5.2 De adviescommissie

1. De adviescommissie bestaat uit vijf leden, waarvan minimaal twee leden werkzaam zijn bij een externe maatschappelijke organisatie. De voorzitter en secretaris zijn medewerkers van de gemeente Apeldoorn.
2. Het college wijst de leden aan en beslist over de samenstelling van de commissie.
3. De commissie vergadert zo vaak als de voorzitter of minimaal twee leden dit nodig vinden.
4. De commissie is bevoegd, in voorkomende gevallen, advies in te winnen bij daartoe naar haar oordeel in aanmerking komende deskundigen.
5. De commissie besluit niet tot een advies als er minder dan drie leden aanwezig zijn bij de vergadering.
6. Alle adviezen worden met volstrekte meerderheid van stemmen genomen, waarbij een minderheidsstandpunt zal worden verwoord. Bij staken van stemmen beslist de stem van de voorzitter.
7. De secretaris heeft in de vergadering van de commissie een raadgevende stem.

Artikel 5.3 Het noodfonds voor kinderen

1. Het college kan een incidentele bijdrage verlenen ten behoeve van een kind dat in een schrijnende noodsituatie verkeert.
2. Onder een kind bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: het kind zoals genoemd in artikel 4.2.1.
3. Het noodfonds wordt beheerd door het college.
4. Het college kan in nadere regels bepalen op welke wijze en onder welke criteria een bijdrage uit dit noodfonds wordt verleend.

Hoofdstuk 6 Schuldhulpverlening

Artikel 6.1 Beslistermijn beschikking

De beschikking als bedoeld in artikel 4a van de Wgs wordt afgegeven binnen de maximale termijn zoals genoemd in het derde lid van dat artikel. De termijn begint te lopen na het eerste gesprek, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wgs.

Hoofdstuk 7 Bestuurlijke geldschulden

Artikel 7.1 Reikwijdte, betalingstermijn en wijze van betaling

CONCEPT

1. Dit artikel is van toepassing op bestuursrechtelijke geldschulden op grond van de PW, IOAW, IOAZ, Wmo, Wet op de Lijkbezorging en het Burgerlijk Wetboek.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 4:87 van de Awb geschiedt de betaling van een bestuursrechtelijke geldschuld binnen 31 dagen nadat de beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt, tenzij de beschikking een later tijdstip vermeldt.
3. Naast girale betaling, zoals geregeld in artikel 4:89 van de Awb, is chartale betaling mogelijk in alle gevallen dat de schuldenaar betaalt aan het college.

Hoofdstuk 8 Boete Wet inburgering 2021

Artikel 8.1 Verrekening boete met bijstandsuitkering

Het college kan de bestuurlijke boete die op grond van de wet aan de inburgeringsplichtige is opgelegd, verrekenen met de algemene bijstandsuitkering. Onder verrekenen wordt in dit artikel verstaan verrekenen zoals geregeld in artikel 4.93 van de Awb.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 9.1 Nadere regels en beleidsregels

Onverminderd het bepaalde in deze verordening kan het college ten behoeve van de uitvoering van deze verordening regels vaststellen. Deze regels kunnen de vorm hebben van beleidsregels of van nadere regels. Beleidsregels geven aan hoe het college met een bepaalde bevoegdheid omgaat. Met nadere regels worden bepaalde regels of onderdelen die in de verordening op hoofdzaken zijn benoemd, verder uitgewerkt. De mogelijkheid om deze regels te maken wordt begrensd door de wet.

Artikel 9.2 Innovatie en experimenten

1. Het college kan van de bepalingen in deze verordening afwijken wanneer experimenten ter bevordering van de participatie en re-integratie daartoe aanleiding geven.
2. De duur van een experiment als bedoeld in het eerste lid is ten hoogste drie jaar.
3. Indien het experiment noodzaakt tot bijstelling van deze verordening kan de periode zoals genoemd in het tweede lid worden verlengd tot aan het moment van inwerkingtreding van de bijstelling.

Artikel 9.3 Maatwerk

Het college kan, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval ten gunste van de inwoner afwijken van deze verordening indien het afwegingskader hiertoe noodzaakt. Bij het toepassen van maatwerk maakt het college gebruik van de Waardendriehoek.

Artikel 9.4 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening indien de toepassing tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 9.5 Onvoorziene omstandigheden

Het college beslist in gevallen waarin de verordening niet voorziet.

Artikel 9.6 Intrekken oude verordening en overgangsrecht

1. De Verzamelverordening Inkomensondersteuning, re-integratie en participatie 2023 wordt ingetrokken met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

CONCEPT

2. Op maatregelen die zijn opgelegd voor de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 3 van deze verordening blijft de Verzamelverordening Inkomensondersteuning, re-integratie en participatie 2023 van toepassing.
3. Op gedragingen die plaatsvonden voor de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 3 van deze verordening en op bezwaarschriften waarop voor de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 3 van deze verordening nog niet is beslist, blijft de Verzamelverordening Inkomensondersteuning, re-integratie en participatie 2023 van toepassing als dat voor de inwoner gunstiger is.

Artikel 9.7 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking.
2. In afwijking van het eerste lid treedt hoofdstuk 2 in werking op de eerste dag na bekendmaking en werkt terug tot en met datum inwerkingtreding van artikel I, onderdeel F, van de Participatiewet in balans.
3. In afwijking van het eerste lid treedt hoofdstuk 3 in werking op de eerste dag na bekendmaking en werkt terug tot en met het tijdstip waarop:
   a. het wetsvoorstel Wet handhaving sociale zekerheid tot wet is verheven en in werking treedt; en
   b. artikel I, onderdeel E, van de Participatiewet in balans in werking treedt.
4. Deze verordening wordt aangehaald als: Verzamelverordening Inkomensondersteuning, re-integratie en participatie gemeente Apeldoorn.

Aldus besloten in de openbare vergadering van

De raad voornoemd,

S.M. Stam — A.J.M. Heerts

raadsgriffier — voorzitter

CONCEPT

Toelichting

Algemeen

Sinds 1 januari 2018 wordt voor onderwerpen die betrekking hebben op bestaanszekerheid zoveel mogelijk gewerkt met verzameldocumenten. Vanuit het oogpunt van eenduidigheid, vereenvoudiging en vindbaarheid zijn verschillende onderwerpen binnen de Participatiewet en de daarmee samenhangende wetten en regelingen ondergebracht in een verzamelverordening. Daarmee heeft deze verordening onder andere ook betrekking op regels op grond van de IOAW, IOAZ en de Wgs. Daarnaast is het participatiebeleid dat voortvloeit uit de autonome bestuursbevoegdheid op grond van de Gemeentewet en de regelgeving ten aanzien van het noodfonds in deze verordening opgenomen. Uiteraard is de verordening tussentijds regelmatig geactualiseerd vanwege wijzigingen in wet- en regelgeving of aanpassingen in het gemeentelijk minimabeleid.

Aanleiding

De reden om de verordening opnieuw vast te stellen volgt uit de wetswijzing Participatiewet in balans. De grondslag voor de re-integratieverordening is gewijzigd, waardoor de verordening opnieuw moet worden vastgesteld. In deze verzamelverordening gaat het daarbij om hoofdstuk 2. Daarnaast vormen de ontwikkelingen in landelijke wet- en regelgeving een belangrijke reden. Zo worden de landelijke regels over maatregelen ingrijpend gewijzigd als gevolg van de Participatiewet in balans en de Wet handhaving sociale zekerheid. Ook wordt het (landelijke) Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten gewijzigd en uitgebreid. Met het vaststellen van een nieuwe verordening wordt strijd met deze landelijke regels voorkomen. Hierbij gaat het om hoofdstuk 3 van deze verzamelverordening.

Indeling

Deze verzamelverordening is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
Hoofdstuk 2 Re-integratie en uitstroombevordering
- § 1 Beleid, evaluatie en algemene bepalingen over voorzieningen
- § 2 Voorzieningen voor doelgroep re-integratie
- § 3 Specifieke bepalingen doelgroep Breed offensief
  - A Administratief proces loonkostensubsidie
- § 4 Specifieke bepalingen van school naar duurzaam werk
  - B Procedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
  - C Specifieke bepalingen persoonlijke ondersteuning bij werk
  - D. Specifieke bepalingen overige voorzieningen

Hoofdstuk 3 Maatregelen
- § 1 Algemene bepalingen en procedurele voorschriften
- § 2 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Hoofdstuk 4 Inkomensondersteuning en participatievoorzieningen Sociaal Vangnet
- § 1 Inkomensondersteuning
- § 2 Participatievoorzieningen Sociaal Vangnet

Hoofdstuk 5 Noodfonds
Hoofdstuk 6 Schuldhulpverlening
Hoofdstuk 7 Bestuurlijke geldschulden
Hoofdstuk 8 Boete Wet inburgering 2021
Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Re-integratie en uitstroombevordering

In hoofdstuk 2 is aangesloten bij de bepalingen uit de modelverordening van de VNG, al is uiteraard een vertaalslag gemaakt naar de situatie in Apeldoorn. Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar taak bij het ondersteunen van de (arbeids)participatie wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Het is immers maatwerk. Het is afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het

CONCEPT

concrete geval een passend aanbod is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorzieningen. Het is daarbij van belang dat kenbaar is welke voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Daarom is ervoor gekozen in hoofdstuk 2 de voorzieningen vast te leggen die het college aanbiedt. Waar nodig kan het college deze kaders verder uitwerken in nadere regels, beleidsregels of uitvoeringsrichtlijnen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting bij hoofdstuk 2.

Maatregelen
Met de bepalingen in hoofdstuk 3 wordt invulling gegeven aan de verplichtingen om regels te stellen, zoals opgenomen in artikel 8, eerste lid, onder a en c, van de Participatiewet, artikel 35, onder a en c, van de IOAW en artikel 35, onder a en c, van de IOAZ). Op grond van deze artikelen is de raad gehouden om bij verordening regels te stellen over de bij oplegging van een maatregel te hanteren normen, voor zover die nog niet in de wet zijn neergelegd. Ook hier is aansluiting gezocht bij de bepalingen in de VNG-modelverordening. Daarnaast worden regels gesteld over de maatregel wegens een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij hoofdstuk 3.

Artikelsgewijs

Artikelen die geen nadere toelichting behoeven zijn niet opgenomen in deze artikelsgewijze toelichting.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begrippen

Dit artikel bevat een aantal begripsbepalingen, waarbij het uitgangspunt is dat de begrippen die niet nader worden omschreven, dezelfde betekenis hebben als in de van toepassing zijnde wetgeving.

Artikel 1.2 Aanvraagformulier

De aanvraag of het verzoek wordt schriftelijk ingediend middels een door het college vastgesteld (digitaal) formulier, tenzij anders is bepaald. Gehuwden en/of samenwonenden vragen gezamenlijk aan en voldoen beiden aan de gestelde voorwaarden. Het verzoek wordt gelijkgesteld met een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1 van de Awb De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn.

Het verplichte gebruik van een aanvraagformulier zorgt voor een efficiëntere afhandeling van aanvragen en voorkomt dat noodzakelijke gegevens die noodzakelijk zijn om het recht op bijstand of een voorziening ontbreken. Daarmee wordt de inwoner ontlast.

Hoofdstuk 2 Re-integratie, uitstroombevordering en tegenprestatie

Algemeen

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om bij vordering regels op te nemen:

- maatschappelijke participatie, niet gericht op arbeidsinschakeling (artikel 8a, eerste lid, onderdeel a, van de PW);
- persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a en e, en 10, eerste lid, van de PW);
- scholing of opleiding, als bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, van de PW (artikel 8a, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, onderdeel b, van de PW);
- de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de PW (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, onderdeel b, van de PW);
- participatievoorziening beschut werk, als bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel e, en 10b, zevende lid, van de PW);
- loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 10d, van de PW, voor zover het gaat om de vormgeving van het administratieve proces tot verstrekking hiervan (artikel 8a, tweede lid, onderdeel c, van de PW);
- proefplaats (artikel 8a, tweede lid, onderdeel d, van de PW);

CONCEPT

- vervoersvoorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de PW, die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de PW);
- intermediaire activiteit, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de PW, die noodzakelijk is in verband met een visuele of motorische handicapbeperking (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, onder 2, van de PW);
- meeneembare voorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de PW, voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en de bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de PW);

De regels dienen aandacht te besteden aan de wijze waarop, rekening houdend met de persoonlijke omstandigheden, ten behoeve van de doelgroep en doelgroep loonkostensubsidie, wordt voorzien in de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk (artikel 8a, eerste lid, onderdeel a en tweede lid, onderdelen a en g, en 10 eerste lid, van de PW).

- *Specifieke aandacht voor personen met een arbeidsbeperking en jongeren*

De specifieke aandacht voor personen met een arbeidsbeperking houdt verband met de Wet uitvoeren Breed offensief en waarmee het juridisch raamwerk rondom deze maatregelen is neergelegd. Het doel van de maatregelen is dat meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk komen en blijven. Het gaat om mensen met een beperking die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen en vallen onder de doelgroep banenafspraak of die zijn aangewezen op beschut werk. De bij verordening te regelen uitwerking van deze maatregelen is neergelegd in paragraaf 3. Daarmee wordt het uit de wet voortvloeiende belang van het bieden van specifieke ondersteuning voor deze doelgroep duidelijk geborgd.

De specifieke aandacht voor jongeren houdt verband met de Wet van school naar duurzaam werk waarmee de regering de kansengelijkheid wil vergroten door betere begeleiding mogelijk te maken voor jongeren tot 27 jaar met een risico op een afstand tot de arbeidsmarkt bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk. De doelgroep bestaat uit personen van wie het college oordeelt dat het volgen van uit ’s Rijks kas bekostigd onderwijs niet mogelijk of niet passend is (artikel 7a, eerste lid, onderdeel a, van de PW). Daarnaast bestaat de doelgroep uit personen voor wie de ondersteuning wordt verzocht door het bevoegd gezag van een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, een school voor praktijkonderwijs als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 of een instelling of een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra. Ten slotte bestaat de doelgroep ook uit personen die initieel onderwijs volgen als bedoeld in de Wet op het hoger en wetenschappelijk onderwijs (artikel 7a, eerste lid, onderdeel c, van de PW). In paragraaf 4 zijn hiervoor specifieke regels opgenomen.

- *Verhouding tot andere regelgeving*

Met de bepalingen in dit hoofdstuk wordt invulling gegeven aan de verplichte medebewindstaak op grond van artikel 8a van de PW om bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar taak op het gebied van participatie wordt neergelegd.

Een aantal in dit hoofdstuk opgenomen instrumenten bestaat uit het verstrekken van een vergoeding, premie of subsidie die moet worden aangemerkt als een subsidie als bedoeld in artikel 4:21, eerste lid van de Awb. Hierop zijn de bepalingen met betrekking tot subsidieverlening uit titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Deze verordening geldt voor deze instrumenten als een uitputtende gemeentelijke regeling.

Paragraaf 1 Beleid, evaluatie en algemene bepalingen over voorzieningen

Artikel 2.1.1 Evenwichtige verdeling en evaluatie

Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de PW, moet de gemeenteraad in de verordening aangeven onder welke voorwaarden welke personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de PW, en werkgevers van deze personen, in aanmerking komen voor in de verordening omschreven voorzieningen en hoe deze rekening houdend met omstandigheden, zoals de zorgtaken, het feit dat die persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort of gebruik maakt van de voorziening beschut werk, of een andere structurele functionele beperking heeft, evenwichtig over deze personen worden verdeeld. Hierin ligt besloten dat ook rekening wordt gehouden met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen,

beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Het college heeft de verantwoordelijkheid voor het bieden van ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. Hoewel een persoon aanspraak kan maken op ondersteuning, is er geen afdwingbaar recht op ondersteuning op de manier zoals de persoon dat mogelijk wil zien. Bij het vaststellen van de ondersteuning zal altijd inzicht verkregen worden in wat de mogelijkheden en de belemmeringen van de persoon zijn.

Op grond van artikel 8a van de PW dient er voldoende aanbod van re-integratievoorzieningen te zijn, maar het college heeft daarbij te maken met beperkte middelen, terwijl de vraag naar ondersteuning afhankelijk is van een veelheid aan sociaaleconomische factoren. Bij de inzet van ondersteuning wordt rekening gehouden met de aanpalende regelingen die beschikbaar zijn voor de doelgroep binnen het sociale domein. Het vierde lid draagt het college op om de raad periodiek over de doeltreffendheid van de inzet van re-integratievoorzieningen te informeren. Hierbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de bestaande cyclus van informeren van de raad, zoals de Meerjaren programmabegroting (MPB), Tussenrapportage (Turap) en de Monitor Sociaal, tenzij er aanleiding is om de raad tussentijds te informeren.

Artikel 2.1.2 Inzet voorzieningen

De PW schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college moet aanbieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van een isolement (zoals het doen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering), het leren van vaardigheden of kennis, of het opdoen van werkervaring (bijvoorbeeld via gesubsidieerd werk).

Dit artikel regelt enkele zaken die te maken hebben met de inzet van voorzieningen. Het gaat dan om alle voorzieningen, dus ook om voorzieningen die niet expliciet in deze verordening zijn opgenomen. Ondersteuning bij de arbeidsinschakeling is immers breder dan enkel het inzetten van voorzieningen. Zo kan in sommige gevallen worden volstaan met een concreet advies of een gerichte doorverwijzing naar een andere instantie. Ook is het mogelijk dat voorzieningen worden ingezet die vanwege de onderzoeks- en experimentfase (nog) niet in de verordening zijn opgenomen.

Daarnaast regelt dit artikel in het tweede en derde lid de afstemming binnen het gemeentelijke sociale domein. Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel g, van de PW dienen er regels opgenomen te worden over de samenwerking binnen het gehele sociale domein als dat nodig is voor een integrale ondersteuning van de persoon (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Het gaat zowel om de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk. Het is belangrijk om hier bij de inzet van voorzieningen rekening mee te houden en dit te benoemen in het plan van aanpak. Deze bepaling biedt ook een grondslag voor het uitwisselen van de noodzakelijke informatie binnen het sociaal domein om tot de integrale aanpak te kunnen komen.

De uitgangspunten die het college bij het inzetten van voorzieningen hanteert, volgen uit de kadernota Maatschappelijke ontwikkeling. Daarbij is het van belang dat maatwerk en aandacht voor duurzame uitstroom mede bepalend kan zijn voor de keuze van de inzet van een re-integratievoorziening.

In het zesde lid wordt aan het college bevoegdheden gegeven om nadere regels te stellen voor de uitvoering van deze verordening.

Artikel 2.1.3 Weigering en beëindiging voorziening

Het eerste lid geeft aan dat het college een voorziening kan weigeren en in welke gevallen dat kan. De weigeringsgronden in deze bepaling zijn niet limitatief, omdat er voor een aantal voorzieningen ook weigeringsgronden zijn die voortvloeien uit de specifieke aard van die voorziening. Die gronden vloeien voort uit de artikelen in deze verordening die specifiek betrekking hebben op die voorzieningen. Ook zal het college bij de beoordeling van het recht op een voorziening de in artikel 2.1.1 opgenomen verdeling over verschillende doelgroepen in acht moeten nemen. Het betreft hier een “kan-bepaling”, zodat het college altijd een afweging moet maken of een

CONCEPT

weigering in een individuele situatie al dan niet op zijn plaats is. Hoewel het weigeren van een voorziening, als een afwijzingsgrond zich voordoet, wel het uitgangspunt vormt, is dit geen automatisme. Dit hangt samen met de specifieke omstandigheden die kunnen vragen om individueel maatwerk te leveren.

Het college kan een voorziening voor de doelgroep uit artikel 7a, eerste lid, van de PW, voorts weigeren wanneer de betrokkene jonger is dan de in dit onderdeel vastgestelde leeftijdsgrens van zestien jaar (onderdeel g). Jongeren tot zestien jaar zijn leerplichtig en gaan in beginsel naar school. Zij mogen slechts beperkt werken, met strikte regels voor werktijden en werkzaamheden die volgen uit de Arbowetgeving. Ook zestien- en zeventien- jarigen zijn beperkt in de werkzaamheden die zij mogen verrichten vanwege veiligheids- en gezondheidsrisico's.

Het college kan een jongere al tijdens de schoolperiode ondersteuning bieden gericht op werk. Dit kan op verzoek van een school uit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of een mbo-instelling of op verzoek van een student uit het hoger of wetenschappelijk onderwijs (artikel 7a, eerste lid, onder b, van de PW). De school stelt voor iedere jongere uit het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel een overgangsdocument op. Wanneer de school het college vervolgens om ondersteuning van de jongere verzoekt, dan verstrekt de school daarbij het overgangsdocument van de jongere met de daarvoor relevante informatie. Ontbreekt het document, dan kan het college dit ook als reden aanvoeren om een voorziening te weigeren (onderdeel h).

Het tweede lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen het dat kan doen. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de PW wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de WIA tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de PW is verleend.

De PW voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Eventuele terugvordering van de persoon of de werkgever dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Paragraaf 2 *Voorzieningen voor de doelgroep re-integratie*

Artikel 2.2.1 Activeringsprogramma gericht op arbeidsinschakeling of scholing

Een activeringsprogramma kan bestaan uit: voorlichting, sollicitatietrainingen, tijdelijke werkzaamheden met behoud van uitkering waarbij in het kader van de arbeidsontwikkeling lichte productiewerkzaamheden worden verricht, bemiddeling en eventuele werkstages of leerwerkplekken. De voorziening kan worden ingezet als de persoon werkritme moet opdoen of behouden. Daarnaast kan het programma als doel hebben de toeleiding naar uit 's rijks kas bekostigd onderwijs. Tevens kan het worden ingezet als diagnose-instrument om de capaciteiten, competenties en werkhouding beter in beeld te brengen of de opleidingsmogelijkheden en wensen van de persoon vast te stellen.

Artikel 2.2.2 Bemiddeling gericht op arbeidsinschakeling

Directe bemiddeling kan voor de persoon zonder afstand tot de arbeidsmarkt als voorziening worden ingezet. Een cursus of scholing kan hiermee samengaan. Het doel van bemiddeling is om na een korte actie uitstroom te bereiken. Vandaar dat de maximale duur van deze voorziening in beginsel op een jaar is gesteld. Bij deze voorziening moet een gerede kans aanwezig zijn dat een baan kan worden gevonden voor de persoon.

Artikel 2.2.3 Detacheringsbaan

De PW biedt de mogelijkheid personen uit de doelgroep re-integratie een dienstverband aan te bieden om op detacheringsbasis werkervaring op te doen. In de verordening zijn de randvoorwaarden vastgelegd waarbinnen de banen vormgegeven worden. Het eerste lid biedt de mogelijkheid tot het aangaan van het dienstverband. Het college zorgt ervoor dat een persoon een dienstverband krijgt aangeboden door een derde, de werkgever. De werkgever biedt een dienstverband volgens voorwaarden die in een cao zijn vastgelegd. De werkgever kan bijvoorbeeld een detacheringsbureau zijn.

In het tweede lid wordt bepaald dat het gaat om detachering. Daarbij worden op twee vlakken afspraken gemaakt. Ten eerste tussen het inlenende bedrijf en de werkgever. Hierin worden zaken geregeld als de verhouding tot de werkgever, de hoogte van de inleenvergoeding en de wijze waarop de begeleiding wordt vormgegeven. In de

CONCEPT

overeenkomst tussen werknemer en inlener worden afspraken gemaakt over werktijden, verlof en de wijze waarop de beoogde werkervaring wordt verkregen. In het derde lid is bepaald dat de werknemer uitsluitend wordt geplaatst als er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. Plaatsing is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing.

Artikel 2.2.4 Diagnose-instrument

In de meeste gevallen zal voordat tot de inzet van re-integratievoorzieningen wordt besloten een diagnose worden gesteld. Eventueel kan na een zelf verricht onderzoek besloten worden alsnog advies van derden in te winnen.

Artikel 2.2.5 Groepsgerichte aanpak of training

Waar mogelijk wordt een groepsgerichte aanpak en/of training ingezet als voorziening. De belangrijkste motivatie hiervoor ligt in de kosten-baten afweging. Een groepsgerichte aanpak kan gericht zijn op een specifieke doelgroep, maar kan ook gericht zijn op het wegnemen van een gemeenschappelijke belemmering. Daarnaast kan gedacht wordt aan een training die gericht is op een specifieke functie.

Artikel 2.2.6 Individuele re-integratie overeenkomst

In het geval een persoon zelf duidelijke ideeën heeft hoe het snelste kan worden gere-integreerd, bestaat de mogelijkheid van het afsluiten van een Individuele Re-integratie Overeenkomst (IRO). Een persoon kan zelf een voorstel voor een traject indienen. Het college beoordeelt dit verzoek en toetst of het traject bijdraagt aan succesvolle re-integratie. De tijd die ermee is gemoeid en de investering die het vergt, worden hierbij afgewogen. Indien een ander traject naar het oordeel van het college betere mogelijkheden biedt op uitstroom, dan kan afwijzend worden beslist op het verzoek van de persoon. Het traject kan bestaan uit het inschakelen van een re-integratiebedrijf, maar ook het volgen van scholing behoort tot de mogelijkheden.

Artikel 2.2.7 Maatschappelijke participatie gericht op arbeidsinschakeling

Het eerste lid regelt de wijze waarop het college ondersteuning kan bieden bij maatschappelijke participatie gericht op arbeidsinschakeling. Daarbij worden twee routes onderscheiden waarlangs deze ondersteuning tot stand kan komen. Het college kan een aanbod doen aan een persoon die tot de doelgroep behoort, wanneer hij aanleiding ziet om maatschappelijke participatie in te zetten als middel richting arbeidsinschakeling. Het college kan daarbij ondersteuning bieden om de maatschappelijke participatie op basis van het aanbod vorm te geven. Daarnaast kan een persoon maatschappelijke participatie ook zelf vormgeven. In dat geval kan het college ondersteuning bieden om dat initiatief mogelijk te maken.

In het tweede lid wordt concreet gemaakt waaruit de ondersteuning gericht op arbeidsinschakeling kan bestaan. Deze ondersteuning hoeft echter niet altijd toe te zien op activiteiten of voorzieningen die door de gemeente worden aangeboden. Het kan ook gaan om het bieden van een zetje in de rug, het geven van de verzekering dat een persoon iets mag zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitkering of het wijzen door de consulent van een persoon op bestaande initiatieven en activiteiten waar diegene aan kan deelnemen. Dit is uitgewerkt in de onderdelen a en b. Onderdeel a ziet op activiteiten of voorzieningen die direct gericht zijn op arbeidsinschakeling, zoals scholing en proefplaatsing. Onderdeel b ziet op meer ondersteunende en activerende vormen van begeleiding in het voorstadium van arbeidsinschakeling. Deze vormen van ondersteuning zijn uiteindelijk eveneens gericht op arbeidsinschakeling, maar kunnen ook betrekking hebben op het faciliteren van eerste stappen in dat proces.

In het derde lid zijn voorwaarden opgenomen waaraan de ondersteuning bij maatschappelijke participatie gericht op arbeidsinschakeling moet voldoen. De ondersteuning moet bijdragen aan de doelen van maatschappelijke participatie en kan alleen worden geboden wanneer deze noodzakelijk is om de maatschappelijke participatie mogelijk te maken. Daarnaast moeten de kosten van de ondersteuning in een redelijke verhouding staan tot het te verwachten resultaat. Voorts mag de ondersteuning niet in de weg staan aan reële arbeidsinschakeling en mogen hierdoor de concurrentieverhoudingen niet worden beïnvloed. Zo wordt oneerlijke concurrentie op de arbeidsmarkt voorkomen. Om die reden is ook verdringing niet toegestaan. Tot slot moet de ondersteuning, waar relevant, worden afgestemd op voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 om samenhang en doelmatigheid van de geboden ondersteuning te waarborgen.

Op grond van dit vierde lid wordt de ondersteuning nader vormgegeven. Het college moet de aard, inhoud en duur van de ondersteuning afstemmen op de behoeftes, mogelijkheden en capaciteiten van de persoon. Gezien deze

CONCEPT

mogelijk per persoon verschillen, zal ook de invulling van de ondersteuning verschillen. Daarnaast bepaalt het college de aan de ondersteuning verbonden voorwaarden en verplichtingen en maakt deze kenbaar aan de persoon. Hiermee wordt invulling gegeven aan het aspect van wederkerigheid, waarbij tegenover de geboden ondersteuning ook inzet en medewerking van de persoon wordt verwacht.

Artikel 2.2.8 Maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling

Maatschappelijke participatie is niet alleen gericht op arbeidsinschakeling. Als arbeidsinschakeling voor personen niet of nog niet mogelijk is, kan maatschappelijke participatie juist ook gericht zijn op het stimuleren van deelname aan de samenleving. Het eerste lid regelt de wijze waarop het college ondersteuning kan bieden bij maatschappelijke participatie wanneer arbeidsinschakeling (nog) niet haalbaar is. Daarbij worden twee routes onderscheiden waarlangs deze ondersteuning tot stand kan komen. Het college kan ambtshalve een aanbod doen aan een persoon die tot de doelgroep behoort, wanneer hij aanleiding ziet om maatschappelijke participatie die niet gericht is op arbeidsinschakeling in te zetten. Het college kan daarbij ondersteuning bieden om de maatschappelijke participatie op basis van het aanbod vorm te geven. Daarnaast kan een persoon maatschappelijke participatie ook zelf vormgeven. In dat geval kan het college ondersteuning bieden om dat initiatief mogelijk te maken.

In het tweede lid wordt concreet gemaakt waaruit de ondersteuning bij maatschappelijke participatie die niet gericht is op arbeidsinschakeling kan bestaan. Deze ondersteuning hoeft echter niet altijd te zien op activiteiten of voorzieningen die door de gemeente worden aangeboden. Het kan ook gaan om het bieden van een zetje in de rug, het geven van de verzekering dat een persoon iets mag zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitkering of het wijzen door de consulent van de persoon op bestaande initiatieven en activiteiten waar diegene aan kan deelnemen. Dit is uitgewerkt in de onderdelen a en b. Onderdeel a ziet op activiteiten of voorzieningen voor personen voor wie arbeidsinschakeling nog niet haalbaar is. Voor deze groep staat participatie centraal in plaats van re-integratie. Daarbij kan onder andere worden gedacht aan mantelzorg, vrijwilligerswerk of deelname aan sociale netwerken. Onderdeel b ziet op meer ondersteunende en activerende vormen van begeleiding gericht op deelname aan het maatschappelijk leven om sociaal isolement te voorkomen en te doorbreken. Dit gaat bijvoorbeeld om een zetje in de rug, de geruststelling dat deelname geen gevolgen heeft voor de uitkering of een verwijzing naar initiatieven en activiteiten waaraan een persoon kan deelnemen.

In het derde lid is geregeld dat de bepalingen uit artikel 2.2.7, derde en vierde lid, ook gelden bij maatschappelijke participatie die niet gericht is op arbeidsinschakeling. Dit betekent dat ook in dat geval ondersteuning slechts onder bepaalde voorwaarden wordt geboden. Zo moet de ondersteuning bijdragen aan de doelen van maatschappelijke participatie en kan deze alleen worden geboden wanneer deze ondersteuning noodzakelijk is om de maatschappelijke participatie mogelijk te maken. Daarnaast moeten de kosten van de ondersteuning in een redelijke verhouding staan tot het te verwachten resultaat. Voorts mag de ondersteuning niet in de weg staan aan reële arbeidsinschakeling en mogen hierdoor concurrentieverhoudingen niet worden beïnvloed. Zo wordt oneerlijke concurrentie op de arbeidsmarkt voorkomen. Om die reden is ook verdringing niet toegestaan. Tot slot moet de ondersteuning, waar relevant, worden afgestemd op voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 om samenhang en doelmatigheid van de geboden ondersteuning te waarborgen.

Daarnaast geldt dat de aard, inhoud en duur van de ondersteuning wordt afgestemd op de behoeften, mogelijkheden en capaciteiten van de persoon, en dat de aan de ondersteuning verbonden voorwaarden en verplichtingen aan de persoon kenbaar worden gemaakt.

Artikel 2.2.9 Ondersteuning bij leer-werktraject

De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning bij het leer-werktraject te bieden wanneer die ondersteuning nodig is om het traject succesvol te volgen. Deze ondersteuning kan verschillende vormen aannemen, zoals persoonlijke begeleiding en coaching, praktische ondersteuning op de werkvloer, hulp bij het plannen en organiseren van school- en werkactiviteiten, of aanvullende scholing en trainingen die aansluiten bij het leer-werktraject. Het doel is om jongeren te helpen hun traject te voltooien en hun kansen op een succesvolle uitstroom met een startkwalificatie naar de arbeidsmarkt te vergroten.

Artikel 2.2.10 Overige vergoedingen

Het college kan ter stimulering van de arbeidsinschakeling besluiten kosten te vergoeden voor activiteiten die daartoe bijdragen. Voorwaarde daarbij is dat het om zeer bijzondere omstandigheden moet gaan. Hieruit volgt al dat de kosten per definitie individueel bepaald zijn en ook heel divers kunnen zijn. Een limitatieve opsomming is daarom moeilijk te geven. Ter illustratie kan gedacht worden aan de situatie dat de persoon voor een bepaald onderzoek of training voor zijn arbeidsinschakeling op korte termijn naar een instantie moet reizen. Wanneer hij hier zelf niet in kan voorzien en geen aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening of een andere voorliggende voorziening, kunnen de kosten op grond van artikel worden vergoed.

Artikel 2.2.11 Participatieplaats

Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7, derde lid, van de PW).

Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar (artikel 10a van de PW), ongeacht het aantal werkomgevingen waar de participatieplaats wordt geboden. Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a, achtste lid, van de PW). Zo niet, dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voorgezet. Als het college concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a, negende lid, van de PW). 36 Maanden na de start op een participatieplaats vindt opnieuw een beoordeling plaats (artikel 10a, tiende lid, van de PW), met de mogelijkheid om deze met 12 maanden te verlengen.

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a, zesde lid, van de PW). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie moet in de verordening vastgelegd worden (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, van de PW). De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de PW. Er is gekozen voor een premie van per periode van zes maanden.

Artikel 2.2.12 Participatievoorziening beschut werk

Het college is op grond van artikel 10b van de PW verplicht om voorziening beschut werk aan te bieden aan de persoon die daarop is aangewezen. Deze verplichting geldt totdat het door het ministerie vastgestelde aantal te realiseren dienstbetrekkingen is bereikt (tweede lid). Voor wat betreft de plaatsingsvolgorde is de datum van het advies van het UWV leidend, al zal daar in uitzonderingssituaties vanwege bijzondere omstandigheden van afgeweken kunnen worden.

In de wetenschap dat het aanbieden van een dienstbetrekking beschut werk afgestemd wordt op de persoonlijke eigenschappen en omstandigheden, dient dit een vorm van maatwerk te zijn die niet altijd direct tot plaatsing op een geschikte werkplek zal (kunnen) leiden. Daarbij kan de inzet van een aantal ondersteunende voorzieningen noodzakelijk zijn (vijfde lid).

Wanneer het aantal beschutte werkplekken in een kalenderjaar al is bereikt, bestaat de mogelijkheid dat plaatsing in een dienstbetrekking om die reden (nog) niet mogelijk is. Daarnaast kan het voorkomen dat tijdens de dienstbetrekking blijkt dat de voorziening beschut werk vanwege persoonlijke omstandigheden tijdelijk niet passend is. In deze situaties kan het college tijdelijk andere voorzieningen aanbieden (zesde lid). Daarbij kan het zowel gaan om voorzieningen uit deze verordening als om voorzieningen uit andere regelingen binnen het sociaal domein. Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven het 'Simpel Switchen in de Participatieketen'.

Artikel 2.2.13 Persoonlijke ondersteuning bij werk doelgroep re-integratie

Het college kan persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk aanbieden aan de persoon met een arbeidsbeperking. De doelgroep is door het college verruimd voor wat betreft in de persoon gelegen belemmeringen, waardoor ook deze persoon in aanmerking kan komen voor de genoemde voorziening. Hierbij kan gedacht worden aan de persoon met een psychische kwetsbaarheid, verslavingsproblematiek of ernstige gedragsproblematiek. Het kunnen participeren op de arbeidsmarkt heeft voor veel mensen een belangrijke betekenis. Mensen die te maken hebben met in de persoon gelegen belemmeringen kunnen met de juiste ondersteuning in staat worden gesteld om duurzaam te gaan participeren op de arbeidsmarkt.

De voorziening persoonlijke ondersteuning bij werk is nader uitgewerkt in paragraaf 3, onder B en C, waarbij ook verwezen wordt de algemene voorwaarden en uitgangspunten die voortvloeien uit artikel 2.1.2.

Artikel 2.2.14 Proefplaats

Volgens artikel 8a, tweede lid, onder d, van de PW moet in de verordening de voorwaarden worden aangeven waaronder “het college toestemming verleent aan een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet die algemene bijstand ontvangt, om op een proefplaats gedurende twee maanden met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, werkzaamheden te verrichten”. Het doel van deze verplichting is om meer harmonisatie voor werkgevers tot stand te brengen. Voor de termijn is aangesloten bij de wetgeving die wordt uitgevoerd door het UWV en het door het UWV gevoerde beleid (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 55). Dit artikel geeft hier invulling aan. Voor een toelichting ten aanzien van verdringing wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2.2.3. Als het noodzakelijk is om de werkzaamheden uit te voeren, kan het college persoonlijke ondersteuning toekennen aan de persoon op de proefplaats (zevende lid).

Artikel 2.2.15 Scholing

Scholing kan worden aangeboden indien daarbij voldaan wordt aan de in dit artikel genoemde eisen. Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of vwo-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee (artikel 1, onder f, van de Leerplichtwet 1969). Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

Scholing in combinatie met participatieplaats

Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling van de persoon in het arbeidsproces Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de PW. Zie artikel 2.2.11 over de voorziening participatieplaats.

Artikel 2.2.16 Uitstroompremie

De persoon met een minimuminkomen die een baan aanvaardt, verliest meestal direct zijn aanspraak op een individuele inkomenstoeslag. Terwijl kort na werkaanvaarding er vaak nog weinig reserves zijn opgebouwd die gebruikt kunnen worden voor de onverwachte kosten waarvoor de individuele inkomenstoeslag wordt verstrekt. De uitstroompremie is bedoeld om te voorkomen dat het verlies van de individuele inkomenstoeslag een belemmering vormt om een baan te aanvaarden en kan daarmee worden beschouwd als een stimulans om werk te aanvaarden.

De uitstroompremie kan ook worden verstrekt aan de persoon die uitstroomt naar betaald werk als zelfstandige, waardoor hij geen beroep (meer) doet op een Bbz uitkering. Omdat toetsing van het inkomen na de eerste drie maanden dan niet mogelijk is, wordt enkel beoordeeld of deze zelfstandige drie maanden na uitstroom uit de uitkering nog geen beroep op bijstand heeft gedaan, mits er ook aan de overige criteria wordt voldaan.

Gehuwden ontvangen samen één uitstroompremie voor gehuwden, indien zij door werkaanvaarding van een of beide partners een inkomen verkrijgen hoger dan de gehuwdennorm.

CONCEPT

Bij de niet-uitkeringsgerechtigde die voorafgaand aan de werkaanvaarding de individuele inkomenstoeslag ontving, is het ambtshalve toekennen van de uitstroompremie niet mogelijk. Om die reden is dan een aanvraag door de persoon nodig.

Artikel 2.2.17 Werkervaringsplek

Een werkervaringsplek is geen gewone arbeidsovereenkomst. Er is sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dit is overwegend gericht op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de persoon zonder beloning. Het college kan een werkervaringsplek aanbieden voor zover iemand nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid. Van langdurige werkloosheid is in beginsel sprake als een persoon gedurende twaalf aaneengesloten maanden of langer een uitkering ontvangt. In de werkervaringsplek kan een persoon wennen aan aspecten als omgaan met gezag, werkritme en samenwerken met collega's. Een werkervaringsplek kan slechts voor een korte periode als voorziening wordt aangeboden, in beginsel voor de duur van maximaal zes maanden. Voor een toelichting ten aanzien van verdringing wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2.2.3

Artikel 2.2.18 Werkgeversvergoeding

Het college kan een incidentele werkgeversvergoeding verstrekken indien de dit naar het oordeel van college noodzakelijk is en er sprake is van bijzondere omstandigheden. Deze bijzondere omstandigheden kunnen betrekking hebben op de situatie van de persoon, maar ook van de werkgever. Besloten is de werkgeversvergoeding vormvrij te houden zodat maatwerk kan worden geboden. Bij de beoordeling of de kosten proportioneel zijn kunnen bijvoorbeeld de afwegingen worden betrokken:

- de kosten van de vergoeding;
- de duur van de arbeidsovereenkomst in termen van looptijd (aantal maanden/jaren/bepaalde tijd/onbepaalde tijd);
- de omvang van de arbeidsovereenkomst in termen van het aantal uren dat de persoon gaat werken;
- de motivatie van de persoon; en
- de opbrengsten in termen van besparing op de uitkeringslasten en eventuele andere lasten.

Artikel 2.2.19 Werkstage

De werkstage kan als voorziening worden aangeboden voor de persoon met een afstand tot arbeidsmarkt of de persoon die langdurig niet actief geweest is op de arbeidsmarkt. Het tweede lid geeft nog eens specifiek aan wat het doel is van de werkstage, om het verschil met een normale arbeidsverhouding aan te geven. De werkstage is een soort scholingsvoorziening, en geen arbeidsovereenkomst: niet de arbeid zelf, maar het leren werken staat centraal.

De werkstage kan twee doelen hebben. Op de eerste plaats kan het gaan om het opdoen van specifieke werkervaring. Dit is vergelijkbaar met de zogenaamde 'snuffelstage', waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om te bezien of het soort werk als passend kan worden beschouwd. Op de tweede plaats kan het gaan om het leren werken in een arbeidsrelatie. In de werkstage kan de persoon wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega's.

Voor een toelichting ten aanzien van verdringing wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2.2.3. Een werkstage kan slechts voor beperkte duur plaatsvinden.

Paragraaf 3 *Specifieke bepalingen doelgroep Breed Offensief*

A *Administratief proces loonkostensubsidie*

Artikel 2.3.1 Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie

Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a, eerste lid en tweede lid, onder c, van de PW). Door in de verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55). Het tweede lid maakt duidelijk dat het rechtssubject van de loonkostensubsidie de werkgever is, ook op het moment dat de werknemer de aanvraag indient. Dit volgt ook uit artikel 10d, eerste lid, van de PW, waarin staat dat de subsidie wordt verleend aan de werkgever.

CONCEPT

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen regelt het derde lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht.

De beschikking tot loonkostensubsidie dient op grond van artikel 10d, twaalfde lid, van de PW binnen vijf weken na vaststelling van de loonwaarde te worden genomen. Een accurate loonwaardemeting duurt in de regel acht weken, hetgeen ook een algemeen aanvaarde termijn binnen het preferente proces loonkostensubsidie.

B. Procedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Artikel 2.3.2 Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij het vinden of behouden van werk en overige voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking of personen die volgens het college daaraan gelijkgesteld kunnen worden vanwege een in de persoon gelegen belemmering.

Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen. Het artikel vormt daarmee een aanvulling op de in artikel 2.1.2 opgenomen algemene voorwaarden en uitgangspunten om in aanmerking te komen voor een re-integratievoorziening. Deze voorwaarden dragen bij aan een evenwichtige verdeling van de beschikbare voorzieningen over de doelgroep, zoals bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de PW.

(a) Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep en minimaal achttien jaar oud is, waarbij er voor personen die VSO/PRO-onderwijs hebben genoten een uitzondering wordt gemaakt, waardoor zij ook voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen in aanmerking kunnen komen.

(b) Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren.

(c) Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking.

(d, e, f) Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening.

(g) De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de maatschappelijke baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en).

Artikel 2.3.3 Aanvraagprocedure bij persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Dit artikel regelt de aanvraagprocedure voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting; het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is. In de praktijk zal veelal ook sprake zijn van een ambtshalve beoordeling. Het college zorgt dan zelf voor een goede match met een werkgever, met passende ondersteuning. Het hoeft meestal niet tot een aanvraag te komen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 11).

In dit artikel worden de verschillende stappen beschreven die het college moet doorlopen om tot een zorgvuldig onderzocht en onderbouwd besluit te komen. Het artikel vloeit voort uit artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de PW “op welke wijze het college voorzieningen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, verstrekt” en onderdeel g “op welke wijze waar nodig voor een persoon als bedoeld in de artikelen 7, eerste lid, onderdeel a, of 10d, tweede lid, wordt voorzien in integrale en voortgezette (persoonlijke) ondersteuning”. Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de PW is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het vijfde lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het

CONCEPT

onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betrekt bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Artikel 2.3.4 Inhoud beschikking bij persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Een beschikking dient te voldoen aan de eisen die de Awb en de PW daaraan stellen. In dit artikel is bepaald welke concrete informatie minimaal in een beschikking moet worden opgenomen. Het betreft een nadere uitwerking van de wettelijke eisen, die niet afdoet aan de plicht om aan de eisen die rechtstreeks voortvloeien uit de Awb en de PW te voldoen.

C. Specifieke bepalingen persoonlijke ondersteuning bij werk

Artikel 2.3.5 Doel en vormen van persoonlijke ondersteuning bij werk

Persoonlijke ondersteuning bij het vinden en behouden werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Daarnaast zijn er verschillende vormen van jobcoaching, waarbij voor een belangrijk deel is aangesloten bij de soorten die het UWV hanteert. Dit artikel is ingevoegd voor een beter begrip en leesbaarheid van de verordening. Het vormt daarmee een aanvulling op de VNG-modelverordening re-integratie.

Artikel 2.3.6 Voorziening persoonlijke ondersteuning bij werk

Dit artikel geeft aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de PW). Het college kan een jobcoach via het werkleerbedrijf inzetten, of een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen. Ook is mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft (interne jobcoach) of een jobcoach inhuurt (externe jobcoach). De werkgever kan ook een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider). In het artikel worden de verschillende mogelijkheden benoemd.

Het derde lid maakt duidelijk dat de persoonlijke ondersteuning ook worden aangeboden op het moment dat er geen sprake is van een reguliere dienstbetrekking. Hierbij kan gedacht worden aan een proefplaatsing of een leer-werktraject. Dit vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstbetrekking bij een werkgever.

Artikel 2.3.7 Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk

Het eerste lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning in beginsel moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren.

Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is, nu men kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning de werkzaamheden al heeft verricht. In die situatie rechtvaardigt dat de conclusie dat het verstrekken van persoonlijke ondersteuning op aanvraag in beginsel niet noodzakelijk is, tenzij er sprake is van een bijzondere situatie. Indien en voorzover het college daarbij vaststelt dat er toch recht op deze voorziening bestaat, regelt het tweede lid dat de voorziening maximaal vier weken met terugwerkende kracht wordt toegekend.

Het derde lid bevat de basisaspecten waarmee het college rekening moet houden bij het verstrekken van individuele ondersteuning en benadrukt het belang van het leveren van maatwerk. In artikel 2.3.8 en 2.3.9 is dit verder uitgewerkt.

Artikel 2.3.8 Kwaliteitseisen jobcoaching

Dit artikel is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de PW, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit en kwaliteitseisen een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach.

Artikel 2.3.9 Inzet, duur en intensiteit jobcoaching

CONCEPT

Het eerste lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de PW voortvloeiende verordeningsplicht. Het bepalen van de duur en de intensiteit van de jobcoaching is maatwerk.

Onder begeleidingsbehoefte ofwel de intensiteit wordt verstaan we de aard, duur en intensiteit van de begeleiding die de werknemer nodig heeft om te werk te vinden of te behouden. De begeleiding moet ervoor zorgen dat de uitvoering van het werk zo zelfstandig en productief mogelijk gebeurt. Het gaat om systematische begeleiding, die nodig is om de persoon goed en duurzaam in het werk te laten functioneren. Hierbij gaat het ook om de begeleiding van de werkgever en de collega's, net zoals de bijdrage aan de coördinatie/afstemming met begeleiders in andere levenssferen. De intensiteit van de jobcoaching wordt op basis van een jobcoachplan, waarin is onder andere leer- en ontwikkelpunten zijn opgenomen, vertaald naar te behalen doelen.

Er bestaan diverse vormen van begeleiding, die kunnen verschillen in intensiteit: een werknemer kan vanwege de aard van de arbeidsbeperking intensieve ondersteuning nodig hebben, bij functioneren in het werk. Hiervoor is een jobcoach nodig die regelmatig beschikbaar moet zijn. Een jobcoach die direct kan bijvoorbeeld kan ingrijpen bij een noodsituatie. Bij coaching krijgt de werknemer feedback op zijn handelen of gedrag. Bij training draait het om het aanleren van vaardigheden en het onderhouden ervan. De begeleiding kan gericht zijn op de persoon zelf. Het gaat dan om persoonlijke begeleiding. Het doel is bijvoorbeeld om het zelfvertrouwen te vergroten, de persoon of zijn verzorging te versterken, afspraken te leren nakomen of het leren omgaan met regels en gezagsverhoudingen. De begeleiding kan ook gericht zijn op het uitvoeren van een taak of functie. In dat geval is er sprake van functionele begeleiding. Bij functionele begeleiding gaat om het aanleren van taken.

De begeleiding kan in tijd variëren. In principe heeft begeleiding tot doel de werknemer zo te coachen/trainen dat hij uiteindelijk een taak of functie zelfstandig kan uitvoeren. Het kost vaak veel tijd om taken aan te leren en/of gedrag te trainen. Het gaat dan ook vaak om langdurige begeleiding. Vooral het aanleren van arbeid gerelateerde sociale vaardigheden kost veel tijd. Factoren in de context van de werknemer kunnen bovendien de duur van de begeleiding beïnvloeden. Het gaat in principe altijd om een maatwerk aanpak aansluitend op de mogelijkheden van de werknemer en werkgever.

Jobcoaching is in beginsel een tijdelijke voorziening voor maximaal drie jaar en is gericht op het leren zelfstandig functioneren in een bepaalde functie van personen met een arbeidsbeperking of met een in de persoon gelegen belemmering. Is aansluitend op deze maximale periode, waarbij de inzet en omvang van de jobcoaching halfjaarlijks wordt geëvalueerd, voortzetting van jobcoaching nodig, kan het college de periode op grond van het vijfde lid verlengen. Hierbij kan gedacht kan worden aan tijdelijke problematiek of onbalans in werk- of privésituatie. Dit vraagt per definitie om een maatwerkgerichte beoordeling.

Uiteraard kan ook tijdens een toegekende jobcoachperiode (van zes maanden) een situatie ontstaan waarin de toegekende jobcoaching tijdelijk niet of onvoldoende volstaat. Dat vraagt mogelijk om een flexibele en maatwerkgerichte oplossing, waarin tijdelijk afgeweken moet worden van de toegekende jobcoaching. Het college kan dit in nadere regels uitwerken. Hiermee wordt het recht op passende ondersteuning te allen tijde gewaarborgd.

Het zesde lid bevat een opdracht aan het college om te stimuleren dat jobcoaching door of via het werkleerbedrijf in natura wordt verstrekt. De naturaverstrekking geeft het college andere sturingsmogelijkheden en ook de efficiency kan hiermee zijn gediend. Dit neemt niet weg dat jobcoaching, binnen de in de verordening gestelde voorwaarden, ook in de vorm van een subsidie kan worden verstrekt.

Artikel 2.3.10 Jobcoaching in natura

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de PW bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college ook zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning (jobcoaching) in natura. Dit artikel voorziet hierin.

Artikel 2.3.11 Subsidie voor het organiseren van jobcoaching

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de PW bepaalt onder meer dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking, waaronder jobcoaching. Dit artikel voorziet hierin.

CONCEPT

In het tweede lid zijn de randvoorwaarden opgenomen om voor subsidieverlening in aanmerking te komen. Bij de keuze voor deze voorwaarden is, met het oog op het realiseren van een zo uniform mogelijk kader, aansluiting gezocht bij door het UWV gehanteerde voorwaarden op grond van artikel 12 van het Re-integratiebesluit.

Het derde lid geeft aan op welke wijze de hoogte van de subsidie voor jobcoaching door het college kenbaar wordt gemaakt. Het college moet er voor zorgen dat de tarieven voor een bepaald jaar vindbaar en kenbaar zijn voor werkgevers en de doelgroep. Dat kan door de tarieven te vermelden op de website van de gemeente of van het werkleerbedrijf. Daarbij is als eis opgenomen dat het door het college vastgestelde tarief toereikend moet zijn om jobcoaching in te kopen. Dit betekent dat het college moet onderzoeken in de markt wat een toereikend tarief is. Het feit dat een persoon of werkgever een beroep wenst te doen op een duurdere jobcoach betekent niet dat het college gehouden is het meerdere te verstrekken. Er is immers een maximumtarief waarvan vaststaat dat dit toereikend is om passende jobcoaching in te kopen.

Het vierde lid maakt transparant dat het college de in de verordening gestelde eisen nader kan uitwerken. Met het vijfde lid wordt duidelijk gemaakt dat het college niet alleen subsidie kan verlenen voor jobcoaching die is bedoeld om de persoon in staat te stellen om de aan hem opgedragen taken in het kader van de arbeidsovereenkomst uit te voeren, maar dat de gesubsidieerde jobcoach ook een breder takenpakket kan uitvoeren.

Artikel 2.3.12 Interne werkbegeleiding

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de PW in combinatie met artikel 10, derde lid, onder b, van de PW bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt hoe dit mogelijk is. De wijze waarop de subsidie wordt verleend en onder welke voorwaarden wordt in nadere regels vastgesteld.

D Specifieke bepalingen overige voorzieningen

Artikel 2.3.13 Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 1, van de PW bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Dit artikel regelt, in aanvulling op de artikelen 2.1.2 en 2.3.2 onder welke voorwaarden dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de vergoeding hiervoor wordt bepaald als het college het vervoer niet zelf (in natura) organiseert. Bij de bepaling van de vergoeding wordt uitgegaan van het reguliere tarief in de markt, waarbij in lijn met artikel 2.1.2 de goedkoopst adequate oplossing het uitgangspunt vormt. Het bedrag dat de werknemer voor vervoer ontvangt van zijn werkgever, bijvoorbeeld een reiskostenvergoeding op grond van de arbeidsovereenkomst, wordt door het college in mindering gebracht op de te verstrekken vervoersvoorziening.

Artikel 2.3.14 Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij motorische beperking

Artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, onder 2, van de PW bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een noodzakelijke intermediaire activiteit in het geval er sprake is van een motorische beperking. Dit artikel regelt dat het college de, als gevolg van een geheel of gedeeltelijk ontbrekende motorische lichaamsfunctie noodzakelijke, voorziening(en) verstrekt die nodig zijn ter vervanging of ondersteuning van de persoon. De specifieke aard van de voorziening is niet opgenomen, omdat dit sterk afhankelijk is van de behoefte van de persoon. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 2.1.2 en 2.3.2. Het college kan dit in nadere regels verder uitwerken.

Artikel 2.3.15 Specifieke voorwaarden meeneembare voorziening

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de PW bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor bestaat geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 2.1.2 en 2.3.2. Het college kan de wijze waarop het de noodzaak en meerwaarde van een voorziening bepaalt in nadere regels uitwerken.

CONCEPT

Artikel 2.3.16 Specifieke voorwaarden werkplekaanpassing

In artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de PW wordt uitsluitend gesproken van meeneembare voorzieningen. In sommige gevallen zijn er andere voorzieningen nodig op de werkplek om ervoor te zorgen dat de persoon hier kan werken. Hierbij kan gedacht worden aan een aangepast toilet, een entree met automatische deuropener of een traplift. Dit artikel regelt de mogelijkheid om ook in deze behoefte te voorzien door het toekennen van een werkplekaanpassing. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de wetsgeschiedenis, waarin wel wordt gesproken van werkplekaanpassingen in plaats van meeneembare voorzieningen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).

Paragraaf 4 *Specifieke bepalingen van school naar duurzaam werk*

Artikel 2.4.1 Verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen

Dit artikel regelt de procedure rondom verzoeken die worden ingediend door het bevoegd gezag van scholen of onderwijsinstellingen om ondersteuning door het college in het kader van artikel 7a van de PW. Op grond van het eerste lid moet het college de ontvangst van het verzoek binnen een bepaalde termijn bevestigen.

In het tweede lid wordt bepaald binnen welke termijn het college moet beslissen op een verzoek en hierover moet communiceren aan zowel het bevoegd gezag als de betrokken persoon, voor het geval de beslissing niet kwalificeert als een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit is bijvoorbeeld het geval als het gaat om een informatieverzoek of wanneer het ondersteuning betreft die door het college vrij toegankelijk geboden wordt en waarvoor dus geen beschikking nodig is om er gebruik van te mogen maken.

Hoofdstuk 3 Maatregelen

Algemeen

- *Verhouding tussen de landelijke regels en de inhoud van deze verordening*

De regels over maatregelen zijn vanaf de inwerkingtreding van de Participatiewet in balans en de Wet handhaving sociale zekerheid voortaan grotendeels landelijk bepaald. Zo is landelijk vastgelegd voor welke gedragingen een maatregel kan worden opgelegd en wat de (maximale) hoogte en duur van een maatregel zijn. Het is niet mogelijk om daarvan bij gemeentelijke verordening af te wijken. Uitzondering hierop is de maatregel wegens een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. De voorliggende verordening is de aangewezen plek om daarover regels te stellen.

De hoogte en duur van de overige, landelijk bepaalde, maatregelen verschillen naar gelang de ernst van de gedraging. De lichtere maatregelwaardige gedragingen vallen onder het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten. Daarbij wordt gewerkt met categorieën.

Verplichtingen die zien op het administratieve proces van de uitkering, zoals het verstrekken van bewijsstukken, zijn ingedeeld in de eerste en tweede categorie. Onder de derde categorie vallen verplichtingen die betrekking hebben op re-integratie en werkhervatting, zoals het naar vermogen trachten arbeid te verkrijgen. Per categorie schrijft het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten de hoogte en duur van de maatregel voor. Ten aanzien van verplichtingen waarvan niet naleving ernstiger wordt geacht, zoals het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, zijn de hoogte en de duur van de maatregel in de PW, IOAW en IOAZ voorgeschreven (artikelen 18, vierde en vijfde lid, van de PW, 20, tweede en derde lid, van de IOAW en 20, tweede en derde lid, van de IOAZ).

De voorliggende verordening biedt in aanvulling op deze regels enige voorschriften voor de procedure rondom het opleggen van een maatregel. Deze procedurestappen worden hieronder in het algemeen toegelicht.

- *Het opleggen van een maatregel*

Het proces tot oplegging van een maatregel kent verschillende stappen. Deze stappen worden hierna toegelicht.

- *Constatering gedraging*

Het college onderzoekt zorgvuldig of het vermoeden juist is dat de uitkeringsgerechtigde een wettelijke verplichting niet nakomt. Welke verplichtingen op de uitkeringsgerechtigde rusten en welke daarvan maatregelwaardig zijn, is

CONCEPT

landelijk bepaald in de Participatiewet, IOAW, IOAZ. Deze reikwijdte is in dit voorstel voor een verordening expliciet gemaakt in artikel 2. Niet voor alle verplichtingen die op de uitkeringsgerechtigde rusten, kan overigens een maatregel worden opgelegd. Zo kan overtreding van de inlichtingenplicht alleen leiden tot een bestuurlijke boete (artikel 18, tweede lid, in samenhang met artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet).

- *Beslissing maatregel*

  Als sprake is van een maatregelwaardige gedraging, beoordeelt het college per geval of ook daadwerkelijk een maatregel wordt opgelegd. Daarbij worden in ieder geval de aard en ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en de mate waarin de overtreding het gevolg is van een handelen of nalaten van het college betrokken (artikelen 18, zesde lid, van de PW, 20, vijfde lid, van de IOAW en 20, vijfde lid, van de IOAZ).

  Er zijn verschillende situaties waarin er geen maatregel wordt opgelegd. De wet schrijft voor dat er geen maatregel wordt opgelegd als elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, bij een kennelijke vergissing of als dringende redenen zich verzetten tegen een maatregel (artikelen 18, zevende en achtste lid, van de PW, 20, zesde en zevende lid, van de IOAW en 20, zesde en zevende lid, van de IOAZ). Bij dringende redenen gaat het bijvoorbeeld om onaanvaardbare financiële of sociale gevolgen voor de betrokkene, buiten hetgeen in het normale rechtsverkeer te verwachten valt van een handhavingsbeslissing (Kamerstukken II 2024/2025, 36785, nr. 3, p. 28-29).

  Bij lichtere overtredingen kan in plaats van een maatregel, een waarschuwing worden opgelegd (artikelen 18, eerste lid, van de PW, 20, tweede lid, van de IOAW en 20, eerste lid, van de IOAZ). Bij gedragingen die blijk geven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan in plaats van een maatregel worden besloten om de bijstand in de vorm van een lening te verstrekken (artikel 48, tweede lid, aanhef en onder b, van de PW). Ten slotte geldt dat op grond van artikel 3.2 van deze verordening in alle gevallen wordt afgezien van een maatregel als de redelijke termijn sinds de constatering van de gedraging is verstreken of indien het recht op uitkering inmiddels is beëindigd. Nadat een maatregel is opgelegd is het niet mogelijk om voor dezelfde gedraging ook een boete op te leggen op grond van artikel 27 van de Wet inburgering 2021.

- *Hoogte en duur*

  De hoogte en duur van de meeste maatregelen zijn landelijk vastgesteld op een bepaald percentage van het uitkeringsbedrag en een duur van één tot maximaal drie maanden (artikel 2 van het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten en artikelen 18, vierde en vijfde lid, van de PW, 20, tweede en derde lid, van de IOAW en 20, tweede en derde lid, van de IOAZ).

  Een uitzondering hierop is de maatregel bij een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Voor het opleggen van een maatregel vanwege tekortschietend besef van verantwoordelijkheid stelt het college voor de percentages en termijnen te hanteren die zijn voorgesteld in artikel 3.7 van deze verordening.

- *Informeren inwoner*

  Het college moet de inwoner informeren dat deze inwoner de wettelijke verplichtingen niet of niet behoorlijk is nagekomen (artikelen 18ab van de PW, 20b van de IOAW en 20b van de IOAZ). De wijze van informeren is vormvrij en kan worden afgestemd op het soort overtreding en de kennis over de situatie van de betrokkene (Kamerstukken II 2024/2025, 36785, nr. 3, p. 17). Het college stelt met artikel 3.3 van deze verordening voor om de zienswijze van een inwoner zo mogelijk direct te vragen op het moment dat de inwoner wordt geïnformeerd over de eventueel voorgenomen maatregel.

- *Bekendmaking en tenuitvoerlegging*

  Met de artikelen 3.4 en 3.5 regelt het college de wijze van bekendmaking en tenuitvoerlegging van opgelegde maatregelen. De inwoner moet over de hoogte, duur en reden van de opgelegde maatregel worden geïnformeerd (artikel 3.4). Daarbij moet inzicht worden gegeven in de wijze waarop de individuele omstandigheden van het geval in de besluitvorming zijn betrokken. De verlaging van de uitkering wordt in beginsel toegepast vanaf de eerstvolgende maand (artikel 3.5).

- *Maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid*

CONCEPT

Op grond van artikel 18, tweede lid, van de PW kan een maatregel worden opgelegd als de inwoner een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid toont voor de voorziening in het bestaan. Onder de IOAW en IOAZ is het tekortschietend besef van verantwoordelijkheid geen grond voor een maatregel.

Zoals hiervoor al is aangegeven, is niet wettelijk bepaald in welke gevallen sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Het is aan het college om hiervoor, met inachtneming van hieronder beschreven jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (CRvB), een invulling aan de raad voor te stellen. Op basis van de jurisprudentie kan het bij een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid gaan om uiteenlopende gedragingen, zowel handelen als nalaten, waardoor eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan. Deze gedragingen kunnen zowel voorafgaand aan de bijstandsverlening als daarna plaatsvinden. Het college denkt hierbij aan het onnodig snel interen op eigen vermogen of het door eigen toedoen verliezen van werk, waardoor niet meer kan worden voorzien in de middelen van bestaan, terwijl redelijkerwijs voorzienbaar is dat daardoor vervroegd een beroep op bijstand moet worden gedaan. Een maatregel kan naar de mening van het college in dergelijke gevallen passend zijn. In de uitvoeringspraktijk wordt als leidend beschouwd de toepassing van het begrip tekortschietend besef van verantwoordelijkheid door de CRvB.

- *Interingsnorm*

  Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid wordt door de CRvB in beginsel aangenomen als de inwoner meer dan anderhalf keer de relevante bijstandsnorm besteedde aan algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan zonder dat sprake is van bijzondere omstandigheden die dat rechtvaardigen. Dit wordt de interingsnorm genoemd (CRvB 30 mei 2023, ECLI:NL:CRVB:2023:1076, rov. 4.2.1). Het is een meer objectieve maatstaf waaraan het gedrag van de inwoner kan worden getoetst. Met de relevante bijstandsnorm wordt gedoeld op de norm (het bijstandsbedrag) die voor de inwoner geldt op grond van hoofdstuk 3.2 van de PW. Deze norm wordt mede bepaald door de leeftijd van de inwoner en het al dan niet samenwonen met anderen. Er kunnen bijzondere omstandigheden zijn, zoals hoge woonkosten, die een uitgavenpatroon boven de interingsnorm rechtvaardigen (CRvB 17 juli 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2154, rov. 4.4). Het onverantwoord interen op vermogen kan zowel voorafgaand aan de bijstandsverlening als daarna plaatsvinden. In het laatste geval kan worden gedacht aan de situatie dat de inwoner bijstand krijgt en tegelijkertijd gelden van derden ontvangt. Als door een onverantwoorde besteding langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan, kan een maatregel gerechtvaardigd zijn.

- *Verwijtbaar verliezen van arbeid*
  - Het door eigen toedoen verliezen van algemeen geaccepteerde arbeid waardoor een beroep bijstand wordt gedaan, kan blijk geven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Voorbeelden van gevallen waarin het verlies van arbeid door de CRvB verwijtbaar werd geacht, zijn:
  - het op eigen verzoek laten ontbinden van een arbeidsovereenkomst (CRvB 13 oktober 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:3496, rov. 4.5);
  - het verlies van arbeid door een strafrechtelijke veroordeling (CRvB 10 november 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:2799, rov. 4.3.3);
  - het niet accepteren van een aangeboden verlenging van een dienstverband (CRvB 29 maart 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:819, rov. 4.3.2);
  - het door eigen gedragingen, zoals herhaaldelijk te laat komen of niet verschijnen, verliezen van arbeid (CRvB 12 juli 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:2588, rov. 4.4-4.6).

  Het gaat hierbij uitdrukkelijk om het verlies van arbeid voorafgaand aan de bijstandsverlening. Het na bijstandsverlening verliezen van algemeen geaccepteerde arbeid is een overtreding van artikel 9, eerste lid, onder a, van de Participatiewet, waarvoor een maatregel kan worden opgelegd op grond van artikel 18, vierde lid, van die wet.

- *Anderszins onverantwoord interen*

  Ten slotte zijn er gedragingen waarmee de inwoner anderszins blijk geeft van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid door op onverantwoorde wijze in te teren op vermogen, terwijl de inwoner redelijkerwijs kon voorzien dat deze daardoor vervroegd of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand moest doen. Voorbeelden hiervan uit de rechtspraak van de CRvB zijn:

  - Het ver onder de marktprijs, bijvoorbeeld voor een symbolisch bedrag, verkopen van onroerend goed (CRvB 16 januari 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:187, rov. 4.4-4.5);

- Het onverplicht aflossen van schulden (CRvB 28 november 2023, ECLI:NL:CRVB:2023:2357, rov. 4.4.3);
- Het onverplicht overmaken (schenken) van gelden aan derden (CRvB 22 augustus 2023, ECLI:NL:CRVB:2023:1796, rov. 2.2).

Paragraaf 1 Algemene bepalingen en procedurele voorschriften

Naast algemene bepalingen bevat deze paragraaf procedurele voorschriften die gelden voor alle maatregelen op grond van de PW, IOAW of IOAZ en het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten. Dit betreft dus ook de maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid, die wordt opgelegd op grond van artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet.

Artikel 3.1 Toepassingsbereik

Dit artikel bevat een opsomming van de maatregelwaardige gedragingen waar deze verordening op ziet. Daarbij wordt verwezen naar de bepalingen in de PW, IOAW en IOAZ waarin de verplichtingen van de inwoner zijn vastgelegd. Als zo een verplichting niet wordt nagekomen, kan een maatregel aan de orde zijn. Voor de PW geldt dat dit hoofdstuk van toepassing is op zowel maatregelen bij algemene bijstand als maatregelen bij bijzondere bijstand

Uitzondering hierop zijn de inlichtingenplichten als bedoeld in artikel 17, eerste lid, of 36b, vierde lid, van de PW. Voor schending van de inlichtingenplicht kan geen maatregel worden opgelegd, maar wel een bestuurlijke boete op grond van artikel 18a, eerste lid, van de Participatiewet.

Een maatregel onder de PW is altijd tijdelijk van aard, terwijl op grond van de IOAW en IOAZ ook blijvende maatregelen opgelegd kunnen worden.

Artikel 3.2 Redelijke termijn bij oplegging maatregel

De redelijke termijn beschermt de inwoner tegen traag optreden van de overheid. Welke termijn redelijk is, zal door het college per geval beoordeeld moeten worden. Het is van belang daarbij het herstelkarakter van de maatregel in ogenschouw te houden: naarmate het tijdsverloop sinds de constatering van de gedraging groter is, zal de maatregel in de regel minder effectief zijn voor het herstel van de situatie. Het tijdsverloop zal minder snel aanleiding zijn om af te zien van een maatregel als de gedraging veel impact heeft op het beroep op een uitkering, bijvoorbeeld bij het wegschenken van een groot vermogen.

Aangenomen wordt dat na een tijdsverloop van zes maanden de redelijke termijn in ieder geval is verstreken. Het wordt niet redelijk geacht om de inwoner daarna nog te confronteren met een maatregel. Ook het herstelkarakter van de maatregel verzet zich daartegen.

Het derde lid betreft codificatie van vaste rechtspraak van de CRvB waaruit volgt dat een maatregel niet kan worden opgelegd als het recht op uitkering inmiddels is beëindigd (CRvB 21 augustus 2007, ECLI:NL:CRVB:2007:BB2800).

Artikel 3.3 Zienswijze

Met dit artikel wordt het college vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid verplicht tot het vragen van een zienswijze op de vastgestelde feiten of geïnventariseerde belangen (eerste lid). Uit artikel 4:8 van de Awb volgt reeds dat in beginsel de gelegenheid moet worden geboden een zienswijze te geven voordat de maatregel wordt opgelegd. Het is in de eerste plaats aan het college om de relevante feiten en belangen in kaart te brengen, voordat een maatregel kan worden opgelegd. Het college informeert de inwoner vervolgens over de voorgenomen maatregel (tweede lid). Met het vragen van een zienswijze wordt de inwoner in de gelegenheid gesteld te reageren op de verzamelde kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen. Het college kan daarbij gerichte vragen stellen aan de inwoner, bijvoorbeeld of de gedraging inderdaad heeft plaatsgevonden, wat de reden daarvoor was en of er bijzondere (individuele) omstandigheden zijn die volgens de inwoner in de besluitvorming moeten worden betrokken. Het college is vervolgens gehouden om de zienswijze van de inwoner daarop te betrekken bij de verdere voorbereiding van de maatregel. In sommige gevallen zal het vragen van een zienswijze op zichzelf al kunnen resulteren in naleving zonder dat een maatregel nodig is. In bepaalde gevallen kan van het vragen van een zienswijze worden afgezien (derde lid), namelijk als de inwoner eerder al zijn zienswijze naar voren kon brengen en er zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan (derde lid, onder a) of als de inwoner (expliciet) heeft aangegeven van dit recht geen gebruik te maken (derde lid, onder b). De zienswijzefase mag niet worden gebruikt om alvast bezwaar te maken tegen een voorgenomen besluit.

CONCEPT

Artikel 3.4 Inhoud

Dit artikel schrijft voor welke informatie de maatregel ten minste moet bevatten. Dit artikel dient als invulling of explicitering van het motiveringsvereiste dat volgt uit artikel 3:47, eerste lid, van de Awb.

De inhoud maakt in elk geval voor de inwoner inzichtelijk waarom aan hem een maatregel wordt opgelegd, wat de hoogte en duur van de maatregel is en op welke wijze rekening is gehouden met diens individuele omstandigheden. Zoals aangegeven in de algemene toelichting bij hoofdstuk 3 moet het college per geval beoordelen of een maatregel passend is. Daarbij worden in ieder geval de aard en ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en de mate waarin de overtreding het gevolg is van een handelen of nalaten van het college betrokken. De uitkomst van die beoordeling moet in het besluit vermeld worden.

Artikel 3.5 Tenuitvoerlegging

Uitgangspunt is dat de maatregel ten uitvoer wordt gelegd met ingang van de kalendermaand volgend op de maand waarin de maatregel aan de inwoner is bekendgemaakt. Dit is neergelegd in het eerste lid. De inwoner krijgt vanaf die maand een lager bedrag uitgekeerd. Het is wenselijk dat de financiële stimulans tot beëindiging van de overtreding zo snel mogelijk plaatsvindt. Dat past bij het herstelkarakter van de maatregel. Het tweede lid ziet op de gevallen waarin het niet mogelijk of niet wenselijk is om de maatregel in de eerstvolgende maand toe te passen. Voor die gevallen zijn er drie alternatieve mogelijkheden voor tenuitvoerlegging van de maatregel (onderdelen a tot en met c).

Onderdeel a voorziet in de situatie dat het soms niet mogelijk is om het (volledige) maatregelbedrag in mindering te brengen op nog uit te keren gelden, bijvoorbeeld omdat de inwoner nog maar een maand of tot een beperkt bedrag uitkering zal ontvangen. Het college kan er in dergelijke gevallen voor kiezen om de maatregel met terugwerkende kracht toe te passen over de periode waarin de aan de maatregel ten grondslag liggende gedraging plaatsvond (onder a). Dat betekent dat het maatregelbedrag wordt teruggevorderd. De grondslag voor deze terugvordering is artikel 58, tweede lid, onder a, van de Participatiewet respectievelijk artikel 25, tweede lid, van de IOAW of artikel 25, tweede lid, van de IOAZ. Na beëindiging van de uitkering is oplegging van een maatregel niet meer mogelijk (artikel 3, tweede lid). Dat geldt ook als de redelijke termijn inmiddels is verstreken (artikel 3, eerste lid). Het college kan met de inwoner een betalingsregeling treffen als het direct terugbetalen van het volledige maatregelbedrag gelet op de vastgestelde aflossingscapaciteit van de inwoner in redelijkheid niet kan worden gevraagd. Daartoe biedt artikel 4:94 van de Awb een grondslag.

Onderdeel b geeft de mogelijkheid om de maatregel met terugwerkende kracht toe te passen vanaf de datum van toekenning van de uitkering. Op grond van artikel 44, vijfde lid, van de PW, respectievelijk 16a, vierde lid, van de IOAW en 16a, derde lid, van de IOAZ, kan de uitkering tot maximaal drie maanden met terugwerkende kracht worden toegekend. Deze mogelijkheid kan bijvoorbeeld gebruikt worden als de bijstand zelf met terugwerkende kracht wordt toegekend. De maatregel kan dan direct geëffectueerd worden over de eerste maanden waarover met terugwerkende kracht wordt uitgekeerd.

Onderdeel c ziet op de situaties dat onevenredige gevolgen van de maatregel in sommige situaties voorkomen kunnen worden door de maatregel niet direct, maar op een later moment ten uitvoer te leggen. Dit onderdeel biedt voor dergelijke gevallen de mogelijkheid om de tenuitvoerlegging van de maatregel aan te houden. Latere tenuitvoerlegging is mogelijk zolang de inwoner een uitkering ontvangt en tot maximaal zes maanden na bekendmaking van de maatregel. Daarbij is van belang dat op het moment van tenuitvoerlegging opnieuw wordt beoordeeld of het (gedeeltelijk) weigeren van de uitkering, gelet op de mogelijk gewijzigde omstandigheden van het geval, op dat moment nog steeds passend is. Na beëindiging van de uitkering is het niet (meer) mogelijk om alvast een maatregel op te leggen die op een later moment ten uitvoer wordt gelegd (CRvB 8 september 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BJ7732, rov. 4.2.1).

Als de uitkering wordt beëindigd terwijl een reeds opgelegde maatregel nog niet (geheel) ten uitvoer is gelegd, kan het college op het moment van een nieuwe bijstandsverlening oordelen dat het resterende deel van de maatregel alsnog ten uitvoer moet worden gelegd. Een dergelijke beslissing is een nieuw besluit (nieuwe maatregel). Daarbij moet rekening worden gehouden met de redelijke termijn (artikel 3.2). Ook moet beoordeeld worden of oplegging van de maatregel op dat moment, mede gelet op het herstelkarakter, nog (steeds) gerechtvaardigd is. Ten slotte wordt opgemerkt dat de mogelijkheid tot latere tenuitvoerlegging niet mag worden gebruikt om een zwaardere maatregel op te leggen. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als de inwoner door een eerdere maatregel al een lagere uitkering

CONCEPT

ontvangt, waardoor de nieuwe (tweede) maatregel niet volledig geëffectueerd kan worden. Bij een dergelijke samenloop van maatregelen, mag de uitgestelde tenuitvoerlegging niet worden aangewend om daarmee alsnog het volledige maatregelbedrag op de uitkering in te houden.

Paragraaf 2 *Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid*

Artikel 3.6 Gedragingen tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Dit artikel bevat een opsomming van gedragingen die in ieder geval wijzen op een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Het gaat om gedragingen waardoor eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op algemene of bijzondere bijstand wordt gedaan. Gelet artikel 5, onder a, van de Participatiewet wordt onder bijstand verstaan “algemene en bijzondere bijstand”.

Onderdeel a betreft het in de periode voorafgaande aan de bijstandsverlening verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. Onderdeel b ziet op het nalaten om tijdig een aanvraag te doen voor een voorliggende voorziening. Een voorliggende voorziening is een overheidsregeling of uitkering die voorliggend is aan andere voorzieningen vanuit de overheid. Voor de bijstand zijn bijvoorbeeld de WAO, WW, WIA en Wajong-regelingen voorliggend. Onderdelen c en d zien beide op het interen, maar verschillen in de wijze waarop dat interen wordt vastgesteld. Bij onderdeel c is slechts relevant hoeveel is besteed, namelijk meer dan anderhalf keer de bijstandsnorm. Het doel van de bestedingen is geen onderdeel van de toets, althans alleen als er sprake is van bijzondere omstandigheden. Bij onderdeel d moet daarentegen vastgesteld worden dat het vermogen onverantwoord is besteed, namelijk niet aan de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Onder onderdeel d zullen verschillende gedragingen vallen: zowel het eenmalig wegschenken van een groot bedrag als het over een langere periode te veel uitgeven. Onderdeel c is daarentegen enkel toepasbaar in gevallen waarin over een langere periode te veel (boven de interingsnorm) wordt uitgegeven.

Het artikel geeft geen uitputtende opsomming van gedragingen. Er kunnen ook andere gedragingen zijn, zowel voor als na het moment van bijstandsverlening, die blijk geven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting bij dit hoofdstuk.

Artikel 3.7 Berekening hoogte en duur van de maatregel

Dit artikel regelt de hoogte en duur van de maatregel wegens een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. In alle gevallen geldt dat een maatregel in het licht van de omstandigheden van het geval een evenredige sanctie moet zijn (artikel 3:4, tweede lid, Awb).

Daarbij dient in het bijzonder acht te worden geslagen op het wettelijke afwegingskader voor maatregelen (zie Kamerstukken II 2024/25, 35785, nr. 3, p. 84 en artikel 18, zesde lid, van de PW). Dit kan ertoe leiden dat bij wijze van uitzondering in het individuele geval ten gunste van de inwoner wordt afgeweken van de hierna genoemde standaardhoogte en duur van de maatregel. Als wordt vastgesteld dat elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, wordt in ieder geval afgezien van een maatregel (artikel 18, zevende lid, onder a, van de PW).

In het eerste lid is aangeven dat de maatregel wordt vastgesteld op het benadelingsbedrag, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de duur van de benadelingsperiode.

Deze aanpak past bij het herstelkarakter van de maatregel omdat dit ervoor zorgt dat het onterechte beroep op gemeenschapsgelden (de benadeling) deels wordt hersteld, door een tijdelijke verlaging van de uitkering (de maatregel). Daarbij wordt ook de duur van de benadeling in aanmerking genomen. Een langere benadelingsperiode rechtvaardigt een sterkere bijsturing van het gedrag van de betrokkene, waardoor ook het afstemmen van de maatregel op de benadelingsperiode om die reden proportioneel is als herstelsanctie.

Het tweede lid ziet op de percentages van de op te leggen maatregel. Heeft de gedraging geleid tot een maandelijkse benadeling van minder dan 50% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm, dan geldt een maatregel van 10%. Hierbij kan gedacht worden aan de situatie dat de inwoner een opgelegde verplichting om alimentatie te vorderen niet nakomt of heffingskortingen niet aanvraagt. Ligt het maandelijkse benadelingsbedrag tussen de 50% en 100% van de bijstandsnorm, dan geldt een maatregel van 30%. Is er sprake van een benadelingsbedrag ter hoogte van de volledige bijstandsnorm, dan leidt dat tot een maatregel van 100% van de toepassing zijnde bijstandsnorm. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als sprake is van het te snel interen van vermogen of het niet geldend maken van het recht op een uitkering op of boven bijstandsniveau.

De periode van de benadeling zoals opgenomen in het derde lid is van invloed op de duur van de maatregel. Heeft de inwoner bijvoorbeeld zijn vermogen te snel ingeteerd en moet er daardoor twee maanden eerder een uitkering worden toegekend, dan geldt een maatregel van 100% gedurende een maand. Doet de inwoner door dezelfde gedraging acht maanden eerder een beroep op bijstand, dan vertaalt zich dat in een maatregel van 100% gedurende drie maanden. Uiteraard geldt hierbij dat de maatregel op grond van de individuele omstandigheden een evenredige sanctie moet zijn.

Het vierde lid ziet op de situatie dat de hoogte van het benadelingsbedrag niet kan worden vastgesteld. Dan geldt als uitgangspunt een maatregel van 30% en wordt de duur van de maatregel vastgesteld volgens het derde lid. Als de duur van de benadelingsperiode niet kan worden vastgesteld, geldt als uitgangspunt dat er een maatregel gedurende een maand wordt opgelegd en wordt de hoogte bepaald volgens het tweede lid.

In het vijfde lid is opgenomen dat het college de hoogte of de duur van de maatregel kan verdubbelen als de inwoner binnen twaalf maanden na het bekendmaken van een eerdere maatregel opnieuw een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid toont. Vanzelfsprekend geldt ook bij recidive dat de maatregel evenredig moet zijn. Door dit als kan-bepaling te formuleren, wordt ruimte geboden om af te zien van een recidive maatregel of een lagere recidivemaatregel op te leggen. De omstandigheid dat sprake is van een eerste recidive, kan daarbij worden meegewogen. Voorkomen moet worden dat de recidivemaatregel onevenredig uitvalt. Het herstelkarakter van de maatregel staat daaraan in de weg.

Artikel 3.8 Handhavingsplan

De gemeenteraad moet bij verordening vaststellen welke uitgangspunten worden gehanteerd voor het financiële beleid en beheer. Daarbij moet worden gewaarborgd dat aan de eisen van de rechtmatigheid wordt voldaan. Een goed beheer brengt bovendien met zich mee dat ook voortdurend aandacht bestaat voor de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik. Middels een periodiek uitvoeringsplan op het gebied van handhaving informeert het college de raad periodiek op dit onderwerp.

Artikel 3.9. Evaluatie

Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid wordt periodiek geëvalueerd. Het college zendt daartoe aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de verordening in de praktijk (eerste lid). De periodieke evaluatie verschaft inzicht in de uitvoering van het maatregelenbeleid en kan aanleiding zijn om dat beleid, binnen de wettelijke kaders, te herzien.

Hoofdstuk 4 Inkomensondersteuning en participatievoorzieningen Sociaal Vangnet

Paragraaf 1 *Inkomensondersteuning*

Artikel 4.1.2 Individuele Inkomenstoeslag

Bij de beoordeling van de individuele inkomenstoeslag in de PW is een individuele beoordeling het uitgangspunt, waarbij gelet wordt op de omstandigheden van de inwoner en het al dan niet hebben van zicht op inkomensverbetering. Bij verordening dienen regels vastgesteld te worden met betrekking tot het verlenen van de individuele inkomenstoeslag. Deze regels dienen in ieder geval beval betrekking te hebben op de hoogte van de individuele inkomenstoeslag en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

In het eerste lid is geregeld dat een inwoner een langdurig laag inkomen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de PW heeft als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger was dan 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm en er geen in aanmerking te nemen vermogen is als bedoeld in artikel 34 van de PW.

Een inkomen is laag als het niet hoger is dan 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Hier is voor gekozen omdat de regeling is bedoeld voor inwoners die langere tijd van het absolute minimum moeten rondkomen. De vraag of er tijdens de referteperiode sprake is geweest van een langdurig laag inkomen, zal niet al te rigide mogen worden beoordeeld. Een marginale overschrijding van dit lage inkomen moet worden genegeerd. Het is wel van belang dat een inwoner kan aantonen dat er over de gehele referteperiode sprake is geweest van een laag inkomen.

CONCEPT

Bij de IOAW en IOAZ is een andere inkomens- en vermogenstoets van toepassing. Ontvangt de inwoner een IOAW- of IOAZ-uitkering, dan moet het inkomen en vermogen daarom wel worden getoetst aan de bepalingen in de PW. Op basis van de toetsing kan bij deze groep uitkeringsgerechtigden worden vastgesteld of er sprake is van een langdurig laag inkomen, gelijk aan de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

In het tweede lid is de hoogte van de toeslag vastgelegd, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen een alleenstaande, een alleenstaande ouder en gehuwden.

Het derde lid regelt dat bij gehuwden of ongehuwd samenwonenden in het oog wordt gehouden dat het recht op individuele inkomenstoeslag de gehuwden gezamenlijk toekomt. Worden inwoners op de peildatum als gehuwden aangemerkt, dan moeten beide gehuwden voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een individuele inkomenstoeslag. Voldoet een van hen niet aan deze voorwaarden, dan bestaat voor beiden geen recht op individuele inkomenstoeslag. Is een van de gehuwden uitgesloten van het recht, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de PW, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag. Het gaat hier om een partner die op een van de in artikelen 11 of 13, eerste lid, van de PW genoemde gronden geen recht heeft op bijstand. Als slechts een partner recht heeft op individuele inkomenstoeslag, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.

Paragraaf 2 *Participatievoorzieningen Sociaal Vangnet*

Deze paragraaf bevat de grondslag om inwoners van de gemeente Apeldoorn met een laag inkomen meer mogelijkheden op maatschappelijk meedoen te bieden.

Deze paragraaf in de verordening is gebaseerd op artikel 108 en 149 van de Gemeentewet. In artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet is de autonome verordenende bevoegdheid van het gemeentebestuur geregeld. In artikel 149 van de Gemeentewet is bepaald dat de raad de verordeningen maakt die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt. In deze paragraaf wordt een aantal bevoegdheden met betrekking tot de (wijze van) verstrekken van de voorzieningen ter nadere regeling gedelegeerd aan het college. Deze bevoegdheden van het college worden uitgewerkt in de door het college vast te stellen nadere regels en beleidsregels. Voor een verdere toelichting op deze wijziging op het onderscheid tussen nadere regels en beleidsregels wordt verwezen naar de toelichting op deze wijziging bij artikel 40. Daarbij is ook vermeld waarom die bepalingen expliciet in de verordening zijn vermeld.

Artikel 4.2.1 Aanvullende begripsbepalingen

Voor de begripsbepalingen is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de bepalingen van de PW.

Artikel 4.2.2 Reikwijdte en doelstelling participatievoorzieningen

De gemeente Apeldoorn vindt het belangrijk dat iedereen kan meedoen in de maatschappij en richt zich daarbij vooral op kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Een laag inkomen kan ertoe leiden dat meedoen aan sportieve, educatieve of culturele activiteiten vaak niet mogelijk is.

In het tweede lid zijn voorzieningen onderscheiden waarmee het maatschappelijk meedoen van de doelgroep wordt vergroot. De voorloper van het tegoed als bedoeld in onderdeel a is de strippenkaart, die al jarenlang onderdeel uitmaakt van het minimabeleid. Het tegoed kan worden ingezet bij een groot aantal deelnemende organisaties en bedrijven.

Het kidstegoed is een (extra) tegoed voor kinderen. Het tegoed kan bijvoorbeeld worden besteed voor de aanschaf van schoolspullen of sportartikelen.

Naar aanleiding van de motie “Niet meer watertrappelen” van 1 december 2022 is de vergoeding voor zwemlessen voor diploma A uitgebreid naar zwemdiploma B. Deze uitbreiding geldt vanaf 1 januari 2023.

De vergoeding voor zwemles, de tegemoetkoming in het verbruikt verplicht eigen risico en de vergoeding van de verschuldigde leges voor een toegekende gehandicaptenparkeerkaart zijn financiële verstrekkingen. Die worden op declaratiebasis verstrekt omdat de kosten per inwoner kunnen verschillen.

Hoewel een aantal voorzieningen voorziet in een gedeeltelijke financiële vergoeding van zorggerelateerde kosten, geldt ook daarvoor dat het volwaardig kunnen participeren in de samenleving centraal staat. Het risico bestaat immers

CONCEPT

dat inwoners met een laag inkomen niet of niet volwaardig kunnen participeren in de samenleving omdat financiële middelen hiervoor ontbreken. Wanneer die inwoner daarnaast met hoge zorgkosten wordt geconfronteerd, is volwaardig meedoen extra moeilijk.

Gezien het kaderstellende karakter van de verordening, wordt de verdere uitwerking van deze voorzieningen in de (gecombineerde) nadere regels en beleidsregels belegd. De opsomming in het derde lid geeft aan welke onderdelen in ieder geval worden geregeld.

Hoofdstuk 5 Noodfonds

Artikel 5.1 De voorziening en de aanvraag

Het noodfonds wordt beheerd door het college en werkt met een adviescommissie die een advies geeft over de aanvraag die voor het noodfonds wordt ingediend. Het tweede lid regelt dat de inwoner die financieel in de knel raakt door onverwachte kosten, uit het gemeentelijk noodfonds een financiële tegemoetkoming aanvragen. Een bijdrage uit het noodfonds bedraagt maximaal € 2.000. Daarnaast bestaat de mogelijkheid maximaal € 3.000 in de vorm van een borgstelling te ontvangen als dat voor Stadsbank noodzakelijk is om een lening te kunnen verstrekken. Het derde lid regelt dat niet alleen naar de financiële draagkracht van de inwoner wordt gekeken, maar dat ook de betalingscapaciteit wordt beoordeeld. Dit is met name van belang bij de keuze welke voorziening vanuit het Noodfonds passend is.

In het vierde lid is bepaald dat er geen voorziening vanuit het Noodfonds wordt verstrekt als er al eerder in het kalenderjaar een voorziening uit het Noodfonds is verstrekt. Daarnaast mag er geen beroep mogelijk zijn op een voorliggende voorziening en mag de financiële noodsituatie niet zijn ontstaan door het gedrag van de inwoner zelf. Ook helpt het Noodfonds niet bij het betalen van belastingen of voor kwijtschelding. Het vijfde lid regelt dat het college advies inwint bij de adviescommissie. Het college beslist binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag, mits de inwoner voldoende gegevens heeft aangeleverd om het recht op een tegemoetkoming te kunnen vaststellen.

Artikel 5.2 De adviescommissie

In het eerste lid is geregeld dat de adviescommissie Noodfonds bestaat uit vijf leden, waarvan er minimaal twee leden niet werkzaam zijn binnen de gemeente Apeldoorn, maar bij een externe maatschappelijke organisatie. De voorzitter en de secretaris zijn wel medewerkers van de gemeente Apeldoorn. In het tweede lid is geregeld dat het college de leden aanwijst en de adviescommissie samenstelt. In het derde lid is geregeld dat de voorzitter of minimaal twee leden bepalen wanneer de adviescommissie samenkomt. Dit wordt bepaald aan de hand van de binnen gekomen verzoeken. In het vierde lid is de mogelijkheid opgenomen voor de adviescommissie om een extern advies in te winnen, bijvoorbeeld het opvragen van een onafhankelijk medisch advies. De commissie kan op grond van het vijfde lid, geen advies uitbrengen als er minder dan drie leden aanwezig zijn bij de vergadering. In het zesde lid is in aanvulling op het voorgaande lid opgenomen dat alle adviezen met een meerderheid van stemmen worden uitgebracht. Minderheidsstandpunten worden apart verwoord in het advies. Als er geen meerderheid van stemmen tot stand komt, beslist de stem van de voorzitter wel advies er wordt afgegeven. Tot slot is geregeld in het zevende lid dat de secretaris van de adviescommissie een raadgevende stem heeft net als de overige leden van de commissie.

Artikel 5.3 Het noodfonds voor kinderen

Huishoudens kunnen om verschillende redenen financieel in de problemen komen. Ongeacht de hoogte van het inkomen, kan er sprake zijn van een lage bestedingsruimte. Om een kind uit deze huishoudens in geval van een noodsituatie direct op een laagdrempelige manier te kunnen ondersteunen, is dit noodfonds voor kinderen ingesteld. Zo kan het kind direct worden geholpen met een voorziening als de ouders hierin niet kunnen voorzien en een beroep op andere regelingen, waaronder de bijzondere bijstand, geen passende oplossing kan bieden. Er geldt geen inkomensgrens, de noodsituatie van het kind is bepalend en dit wordt door professionals beoordeeld. In een nadere regeling kan het college bepalen op welke wijze en onder welke criteria vorm wordt gegeven aan dit noodfonds.

Hoofdstuk 6 Schuldhulpverlening

CONCEPT

De Wgs is per 1 januari 2021 gewijzigd. Vanaf die datum is de gemeente op grond van de Wgs wettelijk verplicht een beschikking af te geven betreffende de toelating of weigering tot gemeentelijke schuldhulpverlening. De termijn waarbinnen deze beschikking moet worden afgegeven dient in de gemeentelijke verordening opgenomen te worden. Dit hoofdstuk geeft hier verdere invulling aan. Overigens geldt deze verordeningsplicht alleen voor het vastleggen van de termijn, de overige vereisten uit de Wgs zijn uitgewerkt in het plan schuldhulpverlening.

Artikel 6.1 Beslistermijn beschikking

De termijn bedraagt maximaal acht weken en vangt aan na het eerste gesprek waarin de schriftelijke of mondelinge hulpvraag wordt vastgesteld, zoals benoemd in artikel 4 van de Wgs. Conform het bepaalde in de Wgs kan een beschikking achterwege blijven als in het eerste gesprek door de inwoner wordt aangegeven af te zien van verdere schuldhulpverlening.

Hoofdstuk 7 Bestuurlijke geldschulden

Artikel 7.1 Reikwijdte, betalingstermijn en wijze van betaling

In het eerste lid worden de specifieke wetten genomen waarop dit artikel van toepassing is. Het besluit Bijstandverlening zelfstandigen 2004 wordt niet afzonderlijk genoemd omdat dit een Algemene Maatregel van Bestuur onder de Participatiewet is. In artikel 4:87, eerste lid Awb hanteert de wetgever een betalingstermijn van zes weken. De betaling moet zijn voldaan binnen zes weken nadat de beschikking (op de voorgeschreven wijze) bekend is gemaakt. Een langere termijn mag, op grond van de Algemene wet bestuursrecht, in de beschikking zelf worden vastgesteld. Een kortere betalingstermijn dan zes weken is alleen toegestaan als dat in een wet of verordening is geregeld. In het tweede lid is bepaald dat betaling aan en door de gemeente geschiedt binnen 31 dagen nadat de beschikking bekend is gemaakt. Deze termijn is ingegeven door de noodzaak tot een versnelde invordering. Om enig effect te hebben is bij de invordering van uitkeringen die ten onrechte zijn verstrekt, een kortere betalingstermijn aangewezen. Dit laat onverlet dat in beschikkingen een langere betalingstermijn kan worden opgenomen, de verordening stelt slechts de minimumtermijn vast. Uitgangspunt van de Awb, zoals neergelegd in artikel 4:89, is girale betaling. Contante betaling is alleen mogelijk als dat bij wettelijk voorschrift is bepaald. Met het derde lid wordt dit geregeld. Betaling aan het college van de gemeente kan zowel giraal als via chartale betaling.

Hoofdstuk 8 Boete Wet inburgering 2021

Artikel 8.1 Verrekening boete met bijstandsuitkering

De Wet inburgering 2007 bevatte een apart voorschrift (artikel 44) op grond waarvan het college de bestuurlijke boete kon verrekenen met de algemene bijstand. In de Wet inburgering 2021 is een dergelijk voorschrift niet teruggekeerd, maar uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat dit een bewuste keuze van de wetgever is geweest.

Artikel 4:93, eerste lid, van de Awb bepaalt dat verrekening van een geldschuld met een bestaande vordering slechts geschiedt voor zover de bevoegdheid daartoe bij wettelijk voorschrift is voorzien. Een raadsverordening is een wettelijk voorschrift in de zin van artikel 4:93, eerste lid, van de Awb.

Met het opnemen van de verrekeningsbevoegdheid in een gemeentelijke verordening ontstaat geen strijd met de Wet inburgering 2021 en wordt ook voldaan aan de voorwaarde van artikel 121 van de Gemeentewet. Bij verrekening moet rekening gehouden worden met de beslagvrije voet.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 9.1 Nadere regels en beleidsregels

Het college kan nadere regels en beleidsregels vaststellen ter uitvoering van deze verordening. In dit artikel is in algemene zin opgenomen dat het college nadere regels kan opstellen. Nadere regels zijn algemeen verbindende voorschriften en zijn dus bindend voor zowel de inwoner als het bestuursorgaan. Wanneer het gaat om voorwaarden is vaak sprake van een nadere regel.

CONCEPT

Op grond van artikel 4:81 van de Awb hoeft formeel niet in de verordening te worden opgenomen dat het college ook bevoegd is tot het vaststellen van beleidsregels omdat het college de taak heeft de PW uit te voeren en daarmee ook de bevoegdheid tot het vaststellen van beleidsregels. Voor de volledigheid is deze bevoegdheid toch in dit artikel opgenomen, zodat hier geen twijfel over kan bestaan en niet de suggestie wordt gewekt dat het college alleen nog maar aanvullende nadere regels mag opstellen.

Onder beleidsregel wordt in de Awb verstaan: een bij besluit vastgestelde algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan. Bij beleidsregels gaat het derhalve om een verdere invulling en uitleg van (nadere) regels die in een wet of een verordening zijn neergelegd. Ook kan het gaan om een uitwerking van hoe het college met een bepaalde bevoegdheid omgaat.

Artikel 9.2 Innovatie en experimenten

In het eerste lid is de mogelijkheid opgenomen om af te wijken van de vastgestelde richtlijnen in deze verordening, als er sprake is van een experiment of pilot met als doel de participatie te bevorderen. Uitgangspunt is dat dit alleen van toepassing is als de verordening het experiment onmogelijk maakt. Daar waar mogelijk zal beoordeeld worden of binnen de kaders van de vastgestelde verordening een experiment uitgevoerd kan worden. De duur van een experiment is ten hoogste drie jaar. Na afloop van de drie jaar moet het college besluiten of zij het experiment stopt of de afwijkende werkwijze borgt in de organisatie. In het laatstgenoemde geval kan het noodzakelijk zijn dat de periode van afwijkende behandeling wordt verlengd. Ook daarin voorziet dit artikel.

Artikel 9.3 Maatwerk

Het kan zijn dat deze verordening in individuele gevallen onvoldoende recht doet aan de situatie van de inwoner en bijdraagt aan maatschappelijk onaanvaardbare gevolgen. Op dat moment is het van belang dat het college, gelet op alle omstandigheden, af kan wijken van de verordening en maatwerk kan bieden. Naast de mogelijkheden die hogere wetgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur hiertoe bieden, maakt het college gebruik van de door het Instituut voor Publieke Waarden ontwikkelde Waardendriehoek. Door gebruik te maken van dit afwegingskader staan drie waarden centraal in de onderbouwing van de maatwerkoplossing: betrokkenheid (krijgt de inwoner weer grip op zijn leven), legitimiteit (past de oplossing binnen wet- en regelgeving) en rendement (wat zijn de kosten en de baten van de oplossing).

Artikel 9.4 Hardheidsclausule

Op grond van dit artikel is het mogelijk voor het college beslissingen te nemen in situaties waarin deze verordening niet voorziet dan wel in situaties waarin een strikte toepassing tot onbillijkheden zou leiden. Vanzelfsprekend moet er sprake zijn van zeer bijzondere omstandigheden.

Artikel 9.5 Onvoorziene omstandigheden

Indien zich een situatie voordoet die niet in de verordening is geregeld, beslist het college. Mocht een situatie niet op zichzelf staan en/of een bestendig karakter hebben dan streeft het college ernaar om dergelijke situaties op korte termijn binnen de verordening te regelen.

Artikel 9.6 Intrekken oude verordening en overgangsrecht

In het eerste lid wordt de voorganger van deze verordening, de Verzamelverordening Inkomensondersteuning, re-integratie en participatie 2023 ingetrokken. Het tweede en derde lid voorziet in overgangsrecht. De volgende overgangsrechtelijke situaties kunnen zich voordoen (hierna a tot en met c).

a. Er is al een maatregel opgelegd onder de oude verordening. In dat geval geldt dat die maatregel van kracht blijft (en ten uitvoer kan worden gelegd). De oude verordening blijft daarop van toepassing (tweede lid). Dit sluit aan bij artikel XIX van de Wet Handhaving sociale zekerheid, op grond waarvan het oude recht op al genomen beslissing van toepassing blijft. Opgemerkt wordt dat deze bepaling er niet aan de in weg staat dat het college (ambtshalve) de oude maatregel intrekt en een nieuw besluit neemt. In dat geval is sprake van een situatie als bedoeld onder b.

b. Er is nog geen maatregel opgelegd, maar de gedraging heeft al wel plaatsgevonden ten tijde van de oude verordening. In dat geval is de hoofdregel dat op grond van de nieuwe verordening (en de nieuwe landelijke kaders) wordt beslist (Kamerstukken II 2024/2025, 36785, nr. 3, p. 81). De reden daarvoor is dat het nieuwe (landelijke)

maatregelenregime naar verwachting in de meeste gevallen voor de inwoner gunstiger zal uitpakken dan het oude regime. Als dat echter in een concreet geval niet zo is (en de oude verordening voor de inwoner gunstiger is), dan moet de oude verordening worden toegepast (derde lid).

c. Er is een lopende bezwaarprocedure tegen een maatregel die is opgelegd onder de oude verordening. Ook dan geldt dat de nieuwe verordening van toepassing is bij het nemen van de beslissing op het bezwaar, tenzij de oude verordening voor de inwoner tot een gunstiger uitkomst leidt (10, derde lid).

Artikel 9.7 Inwerkingtreding en citeertitel

Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking.

In afwijking hiervan is de inwerkingtreding van hoofdstuk 2 (Re-integratie en uitstroombevordering) gekoppeld aan de inwerkingtreding van de relevante bepalingen uit de Participatiewet in balans, die deels al in werking is getreden, maar waarvan de voor dit hoofdstuk relevante bepalingen op het moment van schrijven (oktober 2026) nog in werking moeten treden. Concreet gaat het hierbij om artikel 8a van de Participatiewet. Dat artikel wordt met de Participatiewet in balans gewijzigd (artikel I, onderdeel F, van de Participatiewet in balans, zie Stb. 2025, 312). Op het moment van schrijven (oktober 2026) is de beoogde ingangsdatum 1 januari 2027.

Ervan uitgaande dat de beoogde ingangsdatum wordt gerealiseerd, is de inwerkingtredingsbepaling van hoofdstuk 2 met inachtneming van de duur van het bestuurlijk proces daarop afgestemd. Dit is in lijn met de bepalingen in de modelverordening van de VNG.

Op voorhand kan echter geen concrete datum worden genoemd en wordt verwezen worden naar artikel I, onderdeel F, van de Participatiewet in balans. Daarmee is automatisch ook de grondslag voor de IOAW en IOAZ geregeld en hoeven daarvoor geen afzonderlijke inwerkingsbepalingen te worden opgenomen.

De inwerkingtreding van hoofdstuk 3 (Maatregelen) is cumulatief gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Wet handhaving sociale zekerheid en de voor het vaststellen van de verordening relevante bepaling uit de Participatiewet in balans.

Voor de Wet handhaving sociale zekerheid geldt dat deze op dit moment aanhangig is bij de Eerste Kamer en eerst nog tot wet moet worden verheven. Het is nog onzeker wanneer deze in werking zal treden. Op dit onderdeel (hoofdstuk 3) treedt de verordening pas in werking op het moment dat aan beide voorwaarden zoals genoemd in het derde lid is voldaan. Op het moment dat aan één van de criteria niet is voldaan dan treedt de verordening niet in werking. Ook deze bepaling is overeenkomstig de modelverordening van de VNG

Omdat de bekendmaking en de inwerkingtreding van Wet handhaving sociale zekerheid naar verwachting kort na elkaar zullen volgen, wordt met het alvast vaststellen van de verordening voorkomen dat de gemeente op het moment van inwerkingtreding niet beschikt over een rechtsgeldige verordening en daarmee (tijdelijk) niet voldoet aan de op dat moment op haar rustende verplichtingen op grond van de dan geldende Participatiewet, IOAW en IOAZ.

CONCEPT